

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Subotica, CSÜTÖRTÖK, 1925 február 26.

55. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon száma: Kiadóhivatal 8-58. . Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Fenciere-palota)

Jókai-ünnepet!

A csehszlovákiai Komáromban — mint a Bácsmegyei Napló mai száma beszámolt róla — vasárnap fényes külsőségek között tartották meg az országos Jókai-ünnepélyt. A nagy író szülőhelyén összegyűlt Szlovénia 200 magyar intézményének mintegy 300 kiküldötte, az ünnepélyen résztvett a Magyar Tudományos Akadémiának, a Petőfi- és Kisfaludtársaságnak képviselője. Elküldötte képviselőjét a csehszlovák kormány is, hogy a hivatalos Csehszlovákia nevében hódoljon a nagy író emléke előtt. Négyezer ember vett részt az ünnepélyen.

Olvassuk, hogy Párisban, Stockholmban, Szófiában is készülődnek Jókai-ünnepre s Jókai emléket meg fogják ünnepelni az amerikai magyarok is.

Hát itt?

Hányszor kényszerített már bennünket fájdalmas aktualitás arra, hogy a magyar kulturmozgalomnak a magyarság politikai mozgalmával való elválaszthatatlan kapcsolatára rámutassunk. A politikai mozgalom nem vezethet sikerre — mondtuk már vagy százszor — ha a közömbösség homokjába fulad a kulturmozgalom. Az a kudarc, aminek most lett áldozata a jugoszlávai magyarság, heragos igazsággal mutat rá erre a megállapításra. Nincs már köztünk küömbösség annak belátásában, hogy a magyarság faji összetartozandósága egymagában gyöngye alap eredményes politikai küzdelem megvívására. De lehet-e a faji öntudatot, az együvé tartozás érzését, a közös sors lelkiismereti kötelezéseit a kultúra eszközein kívül mással is parancsolóvá, uralkodóvá, mindennek felett vezérlő gondolatává tenni? Súlyos eseményeken esett át most a magyarság. Értelmezhetjük, magyarozgathatjuk különbözőképpen a csatavesztés okait, a magyarizációkat nem változtatnak a csatavesztés jelentőségén s nem könnyítik a kudarc súlyát. Ha nem lenne kézenfekvő alkalom, ha nem lenne a magyar kultúrával szemben elsőrendű kötelesség a Jókai emlékünnepély megrendezése, keresve kellene keresni alkalmat arra, mely összehozza a szétszórta magyarságot, mely lelket ver a lelkek elvesztettébe s hitet önt a hitellenekbe. A február 8-iki csatavesztés után impozáns és méltó Jókai-ünnepély — valóban el sem lehet gondolni megfelelőbb *Re-tablirungstationt*, a cselekvés különböző programját, nagyszerűbb újratekintést. De ki gondol Jókaira? Jókai nem ír egyik vajdasági magyar lapba sem s így kiesik

egyik-másik *vezérpolitikus* érdeklődésének körén. Most bűnbakot kell keresni, el kell vakítani a szemrehányó tekinteteket s a vádak és számadások égő betűi elé a rágalmak pókhálósövetét kell tartani. Ki törődik ma Jókai-val? Inkább muljon el a negyszerű alkalom, mely még össze tudná tereit a magyarságot, mely még ki tudná békíteni azokat, akik csak szavakkal hadakoznak, de akiknek magyar érzése, testvérsorsa egymás ellen nem fordulhat ellenségként. De ez a szombori *bennszülöttek*-nek nem jut eszébe.

A magyarság politikai szervezetének kell megvalósítani azt az intézményt, mely meg fogja indítani a magyar kulturális mozgalmat. De amíg ezt az intézményt nem hívják életre, minden magyar közületnek ki kell venni részét a magyar kultúra s vele: az egyetemes emberi kultúra kötelező-

seiből. Az elmúlt évben Bacske-
reken is, Szuboticán is tartottak irodalmi ünnepségeket. Bármilyen tiszteletre és elismerésre méltóak voltak is ezek az ünnepségek, csak azoknak ünnepe volt, akik a szubotici Népkör, vagy a Torontói Kaszinó szűk termaibe befértek. Jókai előtt most a kulturvilág borul le hódolattal és idegen írók, idegen nyelven emlékeznek meg a XIX. század második felének legnagyobb romantikusáról. Olyan ünnepélyt kell tartani itt is, ami méltó lesz Jókai erekké nőtt nagysághoz s méltó reprezentánsa lesz a jugoszlávai magyarság kulturképességének.

Amit megtesznek a Szófiába szakadt magyarok, amit megtesznek a párisi francia írók a magyar író ünneplésében, Jugoszlávia magyarsága azt sem teheti meg? A politika csatavesztettjei csatavesztettjei lesznek a magyar kultúrának is?

Állandó politikai egyesülésbe tömörültek a blokk pártjai

Az ellenzéki pártszövetség új neve: a nemzeti megegyezés és parasztdemokrácia blokkja

Beogradból jelentik: Az ellenzéki blokk vezetői szerdán délután ismét összejöhöztek, hogy véglegesen megszervezzék a *blokk kommunikációját*. A késő délutáni órákban, amikor a munkával elkészültek, nyilvánosságra hozták a blokk határozatait két kommunikációban, amelyek közül az első a következőképp hangzik:

— A nemzeti megegyezés pártjai 1925. február 23., 24. és 25-én megtartott ülésükön az alábbi határozatot hozták:

1. A megegyezés pártjainak képviselői megállapítják, hogy pártjaik a választásokon jóváhagyják a nemzeti megegyezés politikáját és hogy ezuttal kifejezetten azzal a kimondott megbízatással választották meg őket, hogy ezt a politikát végig keresztülvigyék;

2. hogy azok a pártok, amelyekből a mai kormány összetevődik, a választások keresztülvitelének módja folytán kizárták önmagukat a nemzeti megegyezés kiépítésében való minden közreműködésből. A megegyezés pártjai a parlament jelenlegi összetételében sem egyenként, sem együttvéve nem mehetnek bele *semmiféle kombinációba a jelenlegi radikális klubbal*, mint egészül, egyszerűen azért, mert ennek a klubnak képviselői a megegyezés elleni jelszóval mentek a választási küzdelembe és még inkább azért, mert a megegyezés pártjai *semmiféle formában sem szankcio-*

nálhatják a választások lefolytatásának ilyen módját, miután ez azt jelentené, hogy a *jövőben illuzóriusokká válnának a jogrend összes garanciái*;

3. hogy minden erőszak, hamisítás ellenére is már világos, hogy a nép többsége a megegyezés politikája mellett van és hogy szabad választások esetén ez a legteljesebben és a legteljesebben kifejezésre jutott volna;

4. hogy a megegyezés pártjai mindezek szerint fel vannak hatalmazva és kötelesek is a megegyezés létrehozására irányuló határozott munkájukat folytatni.

Miután így letárgyalták az összes kérdéseket és megállapítást nyert, hogy a megegyezés pártjai egyetértéssel ezekben a kérdésekben és miután *külön elaborátumban megállapították a közös program főbb pontjait*, elhatározták, hogy az egyesült pártok állandó politikai egyesülést (*Zajednicát*) alkotnak a *nemzeti megegyezés és parasztdemokrácia blokkja* név alatt, amelynek a következő szervei lesznek: elnök, szűkebb és tágabb végrehajtóbizottság és a blokk képviselőinek plenáris ülése.

A blokk második kommunikációja a következőket tartalmazza:

— A nemzeti megegyezés pártjainak képviselői megállapítják, hogy a kormány az alkotmány és a törvények ellenére *fogságban tart megválasztott népképviselőket*, bár köteles volna őket az

alkotmány 88-ik és a házszabályok 108-ik szakaszának kifejezett rendelkezései szerint szabadon engedni, mielőtt megválasztották őket népképviselőkké. Ezek az alkotmányos és házszabályrendelkezések éppen azért készültek, hogy ne engedjék meg, hogy egy lelkiismeretlen kormány hirtelenbe vessen népképviselőket olyan számban, ahogy neki éppen megfelel és belolyást gyakoroljon az igazolatlanság és ezen keresztül a *parlament végleges összebontására*. A megegyezés pártjainak képviselői megállapítják, hogy ez az eljárás minden törvényes alapot nélkülöző, tiszta erőszak és kijelentik, hogy abban az esetben, ha a kormány erőszakkal *megakadályoz akár csak egy megválasztott képviselőt is abban, hogy a parlament munkájában résztvevessen, a legenergikusabb rendszabályokat fogják alkalmazni, hogy megakadályozzák egy ilyen sorsdöntő precedens kialakulását*.

Mint a blokk kommunikációjából kitűnik, az ellenzéknek sikerült megőriznie teljes egységét, sőt a közös ellenzéki szervezet megalkotásával az eddiginél szorosabb kapcsolatot is létesített az ellenzéki pártok között.

Politikai körökben feltűnést keltett, hogy a blokk nem közös parlamenti klubot alakított, hanem csak *Zajednicának* (egyesülésnek) nevezi az új szervezkedést. A blokk egyik vezetője a *Bácsme-gyei Napló* munkatársa előtt ezt azzal magyarázta, hogy parlamenti taktikai okokból célszerűbb az ellenzéki pártok külön parlamenti klubjainak fentartása, mert a házszabályok a klubokat különböző jogokban részesítik. Így a törvényjavaslatok tárgyalásánál minden párt vezérszónokot állíthat és a külön klubok fentartásával szélesebb vitát rendezhet az ellenzék, mint ha egyetlen parlamenti klubot alkotna és így csak egy szónoka szólhatna hozzá a javaslatokhoz.

Az új szervezkedés elnevezése azt mutatja, hogy teljesítették a Radics-párt követelését és felvették a névbe a „*parasztdemokrácia*” kifejezést is.

Értesülésünk szerint az ellenzék a háromnapos tanácskozáson teljesen kidolgozta taktikai programját is. Az erről szóló jegyzőkönyvet a konferenciának mind a kilenc résztvevője aláírta.

Az ellenzéki blokk vezetői március 5-ikén újabb konferenciát tartanak, hogy a helyzet esetleges újabb fázisaihoz képest intézkedéseiket megtehessék. A konferencián résztvevő pártvezérek nagyrészt szerdán este elutaztak, a Radics-párt megbízottai azonban egyéb ügyek elintézése végett még Beogradban maradtak.

Tagad

a gyilkossággal gyanúsított
vasuti tisztviselő

Csütörtökön adják át Almásit
az ügyészségnek

A szubotivai rendőrség szerdán akarta átadni az ügyészségnek a gyilkossággal gyanúsított Almási Ferenc vasuti tisztviselőt, a szerdai nyomozás folyamán azonban olyan adatok merültek fel, amelyek megerősíteni látszanak azt a feltevést, hogy özvegy Teiki Albertné Almási áldozata és ezért a rendőrség szükségesnek tartotta Almási további kihallgatását.

A rendőrség a legutóbbi helyszíni szemle alkalmával megállapította, hogy a robbanás folytán nem keletkezett olyan sűrű füst, amely néhány perc leforgása alatt megfullasztotta volna Teikinét és ezért az a feltevés állott elő, hogy mielőtt a robbanás bekövetkezett, az idős asszony már halott volt. Ez esetben megmagyarázható az is, hogy az égési sebek miért voltak főleg a holttest hátán és miért nem az arcon, valamint a többi mellő testrészekben, holott robbanás esetén, minthogy Teikiné csakis arccal lehetett a benzincső felé fordulva, ezeken a testrészekben szenvedett volna égési sebeket. A rendőrség azt gyanítja, hogy Almási, amikor Teikiné lefeküdt, bemont annak szobájába és párnát szorított a gyenge asszony fejére, úgy hogy az megfulladt.

Ezután a még meleg holttestet kivonszolta az ágyból és a másik, szemben lévő ágy elé helyezte térdepelt helyzetben, majd benzinnel lelocsolta és meggyújtotta. Minthogy az asszony arca el volt takarva, a benzín csak a hátát és a nyakát érte és így a hátáról teljesen leégett az ing, a háta pedig valóságos megcszesedett. Most már vagy az így származott tüztől robbant fel az edényben álló benzín, vagy szándékosan robbantották fel, hogy a bűntényt ezáltal elleplezzék. A felrobbant benzintől gyulladhatott meg azután az ágyemű is.

A jó vidék

Irtó: Baedeker

A »jó vidék«-ről volt szó, amely még szűziesen tiszta talaja az egyenességnek, a becsületességnek s a többi evangéliumi erénynek; a jó vidékről, amelyben intrikamentes nyugalom honol; a jó vidékről, ahová még nem férközhetett be az irigység és a korrupció, s ahol a szomszédokat szeretet, az ismerősöket rokonszenv, a jóbarátokat pedig a kölcsönös önfeláldozás kapcsol egybe kedves társasággá. — s egy idősebb uriember a következő történetet beszélte el.

*

Ernö öcsém is, én is. Vártornyán születünk. Ha fölítitek a lekszikont, azt olvashatjátok róla, hogy önálló törvényhatósági joggal fölrüházott város s hozzá negyvenötezer lakosa van. Hogy hány ezek közt az intelligens, az persze nincs a lekszikonban.

Én, a tehetségtelegebb, hamar elkerültem onnan, az öcsém ellenben, a hasonlíthatatlanul talantumosabb — csodálatos! — ottrekedt és — ez már kevésbé csodálatos! — nem holdogult. Elmés, eleven szellem volt, s talán tulművelt is annak a publikumnak, amely nagyon is »vidéki« volt ahhoz, hogy a kulturált-ság finomabb eredményeit méltányolni tudja. A szellemes emberek különben se népszerűek, s ha tudásuk is van hozzá, egyenesen kihívják a műveletlenek és félignműveltek ellenszenvét. Ha Ernő — az oktan! — enniegette valamelyik olvasmányát, ráfogták, hogy proccol a tudásával, s ha hallgatott róla, azzal

A rendőrség azt a feltevést, hogy bűntény esete forog fenn, azáltal is igazoltnak látja, hogy Almási feleségével azután is jó viszonyban volt, amikor az öregasszony kedvéért már elzavarta a háztól. Megtudta a rendőrség, hogy Almásiné nemrégiben meglátogatta férjét hivatalában és a fizetés

felét kérte. Almási állítólag ekkor oly kijelentést tett feleségének, hogy nem-sokára többet is fog adni neki, mint a fele fizetés. A rendőrség szerdán délután ismét kihallgatta Almásit, akit megpróbált vallomásra bírni, Almási azonban tagadott. Almásit a rendőrség csütörtökön adja át az ügyészségnek.

Adós fizess!

Egy budapesti főmérnök lefoglalta Pesthy igazságügy-miniszter autóját, az állami színházak bevételét, valamint a földmívelési minisztérium, a törvényszék és a hullaház épületét

Budapestről jelentik: A magyar állam ellen pazonyi Elek Elemér főmérnök pört indított 36.000 korona és kamatai ellen, amit a törvényszék valorizálva meg is ítél. A kincstár hosszas luza-vona után kifizette a valorizált tőkét, több mint kétszáz millió koronát, de az ötszázalékos kamatokat nem volt hajlandó valorizálva kifizetni. A főmérnök erre ügyvédje útján a kincstár ellen végrehajtási kérelmet adott be, amelyben a Nemzeti Színház és az Operaház bevételét, valamint Pesthy Pál igazságügyminiszter hivatali autóját kérte bírót zár alá venni. A központi járásbíróság végrehajtó-lia elutasította ezt a kérést azzal a megaláztatással, hogy az állami színházak pörztára nem foglalható le és a miniszteri autó sem lehet a végrehajtói lefoglalás tárgya, mert arra az igazságügyminiszternek hivatala ellátásához szüksége van.

A főmérnök a végzés ellen a törvényszékhez főlebbezett, amely helyt adott kérelmének és szabálytalannak mondotta ki a járásbíró-ságnak azt a ténykedését, hogy megtagadta az ügyvéd által megjelölt lefoglalásokat. Ennek a végzésnek az indoklása szerint nincs olyan törvényes intézkedés, amelynek értelmében az állami színházak bevételei a foglalás alól mentesek

lennének, a miniszter személyes használatára rendelt autóról pedig az, hogy az fontos közérdek ellátásnál segítőeszközüül szolgálna és ez alapon a foglalás alól mentes lenne, nem állítható.

Az ítélet indokolásának befejezése így hangzik:

— Célját tévesztett és az állam presztizsét rontó lenne, ha a bíróságok az állam, mint adós részére olyan kiváltságokat kívánnának biztosítani, amelyek a törvény intenciójával ellenkeznek, de amelyek az állam teljesítőképessége folytán és akkor, amidőn fizetési kötelezettsége kétségtelen, szükségtelenek; ha pedig mégis érvényesítenének, az államot, mint szerződő felet, más szerződő félnél rosszabb elbírálásnak tennék ki és az állam hitelét rontanák.

Az erélyes főmérnök a kedvező ítélet után nem elégedett meg Pesthy igazságügyminiszter autójának és az állami színházak iövedelmének lefoglalásával, hanem követelésének biztosítására lefoglaltatta a földmívelésügyi minisztérium, a központi járásbíróság, a budapesti királyi törvényszék, a Szvetenay-uccai tetemnéző és az Üllői-úti honctani intézet épületét, illetve ezeknek minden iövedelmét és követelését ezen ingatlanokra telek-

könyvileg be is tábláztatta. A járás-bíróság már értesítette is az ügyvédet, hogy ezekre az épületekre a végrehajtást elrendelte és a telekkönyvi elintézés végett megkeresést intézett a telekkönyvi hatóságokhoz.

Ez a telekkönyvi megterhelés is természetesen óriási költségeket jelent illetékekben, adóban és ügyvédi költségekben. Ezeket is az állam fogja fizetni.

Seidler — a prágai vörös Cézár

Miért menesztik a prágai
rendőrfőnököt?

Prágából jelentik: A kommunista Internacionálé abban a vitában, amely a csehszlovák pártion belül két csoport között dult, a kommunista baloldal pártjára állott, kimondván, hogy hozzájárul a kizárásra ítelt kommunista képviselők és egyéb megbízhatatlan elemeknek a pártból való eltávolításához.

A néppárt jobbszárnyának lapja jelenti, hogy a prágai rendőrfőnök február 16-án háromhavi szabadságra ment, amelyből többé nem fog hivatalába visszatérni. A lap azt hiszi, hogy a rendőrfőnökkel azért elégedetlenek, mert a legutóbbi kommunista tüntetések alkalmával tulságosan szigoruan járt el.

A Pravo Lidu a csehszlovák kommunista párt bomlási folyamatával kapcsolatban elmondja, hogy a prágai radikális pártvezetőség irányítását a háttérből egy koronázott uralkodó abszolútizmusával Seidler Ernő volt magyar kommunistavezér végzi. Seidler, aki a magyarországi kommunizmus bukása után pénzesempészből élt, — a moszkvai Comintern tavalyi kongresszusán a cseh kommunista párt főtitkárává tették meg évi 100.000 cseh korona fizetéssel. Seidler felesége budapesti nő és ugyancsak a cseh kommunista pártban tölt be titkári tisztséget.

vádolták, hogy dolyfős a kevésbé műveltekkel szemben s nem méltatja őket arra, hogy szóba álljon velük. Bár barátkozó meleg természet volt, nem tudta megnyerni a szíveket, amelyek bizalmatlanul elzárkóztak előle — a hibái miatt.

Szeretett volna szolgálatokat tenni a szülővárosának, de következetesen mellőzték minden oly állás betöltésénél, ahol alkalma lett volna ily szolgálatokat tenni. »Nincs gyakorlati érzéke« — mondták. S aztán könyvmolyoknak, fantasztának, komolytalannak kiáltották ki, mindennek, ami nem volt, s így alkalmatlanoknak minden közügyi szereplésre, ahová »hívós okosság és praktikus érzék« szükséges.

Urvanéz a szempont akadályozta meg, hogy közgazdasági tevékenységet fejthessen ki. Közel se engedték egy bankhoz vagy iparvállalathoz. De hiszen nemcsak kis helyeken, nagy városokban is bizalmatlanul néznek arra a pasasra, aki nem új vagy régi adomát ad elő józiten, hanem a maga agyából kipattanó esprít-vel tarkítja a társalgását, esetleg olyan íróit citál, akit nem olvasott mindenki és verseket olvas, amit »felhőt« rendes ember igazán nem tesz.

Pár esztendői erőlködés után földadta a sikerrel immár nem kecsgető meddő küzdelmet, bérbeadta a házat s a fővárosba költözött. Itt hamarosan »felfedezték« a talantumos embert, képességeinek megfelelő jól dotált állást kapott, s a nyilvános szerepléséről is olvashattatok elégszer. Nagy és szép munkát végzett, amely a legszelesebb körök elismerését szerezte meg neki. Az

igaz, hogy tizenkét esztendő alatt annyit dolgozott, amennyi egy egész emberöltőre is sok lett volna.

A szellemi túleröltetés tette-e — nem tudom —, bizonyos idő múlva fáradtságot, petyhüdtiséget érzett. Alig negyvenöt éves korában kidőlt. A hivatalától hosszabb szabadságra ment, fürdőkre utazott, de a gyógykezelés nem használta neki sokat, s Moravcsik professzor végre egészen őszintén megmondta (persze nem neki, hanem nekem), hogy bátran kérheti a nyugdíjaztatását, mert paralizissal van dolgunk, amellyel még soká élhet, de a szellemi munkától tartózkodnia kell. Ajánlotta, hogy a beteg hagyja itt a zajos várost és költözzön vidékre.

A tanácsot megfogadta. Hazament. A lakója véletlenül épp akkor vett házat, s így mingyárt be is költözhetett az örökébe.

Otthon a hangulat megváltozott vele szemben. Örömmel fogadták. A helyi lap hosszabb közleménnyel ünnepelte városunk jeles fiának szülőföldjén való megtelepedését s annak a reményének adott kifejezést, hogy közügyi tevékenységét ezentul annak a városnak fogja szentelni, amelyhez születésének és ifjúkorának az emlékei fűzik. Egészen más-ként ítélték róla mint régen. A régi-szabású diákos urak azt találták, hogy »szedátus« lett, hogy megállapodott és megülledett, s általában az a vélemény alakult ki városunkban, hogy »leszürődött«, s hogy most már »komolyan lehet venni«. Ő valóban komoly lett s hogy a fényes elméje homályosulni kezdett, egészen okos embernek a benyomását tette azokra, akik azelőtt oktanannak hitték. Gyakran ismételte magát,

mint azok az egyének, akiknek már fogynak az emlékezőtehetsége, s ezt a földieit meg gondoltságnak, alaposságnak minősítették. Sztereotíp és kissé már bárgyu mosolvát, amelyet szomorú betegsége plántált az arcára, az életbölcesség és öreg tapasztalat humánus és megbocsájtó derűjének mondták. A szellemileg leromlott, letört és bus végzete felé hanyatló romot szivesebben látták mint másfélévtized előtt az életerőtől duzadó, akarásokkal és tehetségekkel gazdag Ernőt, aki tele volt szellemmel, clevenséggel, alkotókedvvel.

Népszerű lett. A memóriája csökkenése folytán már nem vetett föl az utól borzadó közönségnek új és bosszantó eszméket, már nem is igen idézgetett külföldi írókat s a saját eredeti megállapításai se hatottak sokkal meglepőbben mint a többi vámtornyaiak bölcességei. Sokkal szimpatikusabb volt így a földieit előtt. »Előnyére változott meg«, — mondogatták. Sőt olyan is akadt, aki így szólt: »Megjött az esze. Nem élt hiába Pesten tizenkét évig«. Már nem zárták el előle a közpályát, beengedték annak sorompói közé, s beválasztották egy sereg igazgatóságba, komitétébe. Még a szuperioritását is szívesen ismerték el, s nem egy helyen elnököl most, ahová azelőtt be se bocsájtották. Sőt — mit szólnak hozzá? — a múlt hónapokban, mikor a polgármesterük meghalt, annak az állásával is megkínálták.

*

— És ő? — kérdeztük feszült kíváncsisággal. — Elfogadta?

— Annnyira nem hülyült meg, — felelt az elbeszélő.

KISEBBSÉGI ÉLET

•••

A komáromi Jókai-ünnepélyen a szlovák írók is hódoltak a nagy magyar mesemondó emlékének. *Bujdak Pál dr.*, a neves szlovák novellista, tolmácsolta írói munkáinak hódolatát. »A szlovák írók egyesületének nevében — mondotta — jöttem el a nagy magyar író emlékének megünneplésére. Jókai a magyar irodalom büszkesége, aki magásra emelte a fejlődési utakat kereső múlt századbeli magyar irodalmat. Szabadon csapongó nagy képzelő erejével megnyitotta a magyar mesemondás új forrásait. Új világot tárt föl, új hősekkel gazdagította a képzeletet, hozzájárult az élet, a nyers földi erő nemesítéséhez. Jókaiiban a szlovák írók a szépség imádatát becsülik legjobban. A történelem sokat javíthat Jókai eszmévilágán, de nagyszerű, örök művészete mindig biztosítja a tisztelétét. A szlovák írók nevében meghajlok Jókai géniuszának előtt.«

A román kamara legutóbbi ülésén *Angheliescu* közoktatásügyi miniszter válaszolt az érettségi javaslat vitája során elhangzott beszédekre. Felismerésében igyekezett kimutatni, hogy a középiskolai törvény módosítása szükséges volt, mert a középiskolai oktatás fogyatékos. Néhány jelentést olvasott fel, amelyeket a középiskolai záróvizsgák elnökei küldtek hozzá és amelyekből kitűnik, hogy a középiskolákban végzett tanulók nem ismerik a román nyelvet. A diákok — mondotta — legelőnyösebb általános fogalmakkal sincsenek tisztában. Az egyik egyetemi hallgató például, akinek állattani kérdést adtak fel, kémiai formulákkal válaszolt. A középiskolák számát 32-ről 304-re emelte a kormány, de nem tudta ellátni ezeket az iskolákat képzett tanárokkal. *Sándor József*: Miért menesztették a régi bevált tanárokat?

Angheliescu: A kisebbségi iskolák, amelyek közül kivételt képeznek a szász iskolák, sok kívánni valót hagynak hátra. Hibát követett el a Consiliul Dirigent akkor, amikor sok iskolának nyilvánossági jogot adott. Az iskolák elszaporodása vezetett oda, hogy a tanárok belefáradtak a tanításba és a növekedéket lehetetlen ellenőrizni. Valóságos bűn a kisebbségi iskolákban, hogy nem tanulják meg a román nyelvet és egyetemre jönnek kedvezőtlenebb feltételek mellett, mint a román diákok. Háromszék és Csik vármegyékből egyetlen diák sem iratkozott be román egyetemre, hanem inkább Budapestre mentek.

A kamara ezután a javaslatot általánosságban elfogadta.

Az erdélyi Muzem Egyesület, amely Ugron Istvánt választotta elnöknek, de megválasztását a kormány megsemmisítette, a napokban tartotta új tisztújító közgyűlését, amelyen a tagok csaknem valamennyien megjelentek. A közgyűlést Ugron István nyitotta meg, aki hosszabb beszédben vázolta azokat az okokat, amelyek elhőkítésaival egyetemben távozásra kényszerítették, majd ajánlotta, hogy a korelnöki tisztségre Ferenc József unitárius püspököt kérik fel. Mielőtt a választásokra került volna sor, *Várady Aurél dr.* és *Borsos György dr.* a közgyűlésnek javasolták, hogy Ugron Istvánnak jegyzőkönyvíleg mondjanak köszönetet. Ferenc József unitárius püspök előterjesztésére ezután megválasztották a jelölés-bizottságot, amely a következő új tisztikar választását javasolta: elnök: gróf Wass Béla, alelnök: báró Mannsberg Sándor és Torma Miklós, főtitkár: dr. Bity Árpád. A megüresedett választmányi tagok helyére dr. Petres Kálmán, dr. Gaál Kelemen, ifj. báró Jósika Gábor, dr. Patay Józsefet és gróf Toldalagi Józsefet ajánlották. A közgyűlés a jelölést egyhangúlag magáévá tette. A választás eredményének kihirdetése után gróf Wass Béla, az új elnök, megköszönte az

íranta megnyilvánult bizalmat és kijelentette, hogy elnöki tisztségében szigorúan ragaszkodik fog az egyesület tradícióihoz.

A népszövetségi ligák brüsszeli kongresszusa foglalkozott a hontalanok ügyével. A ligák a következő határozatot hozták: A békeszerződés azon határozmányainak magyarázata, amelyek az egykori osztrák-magyar monarchiához tartozott és most új államokhoz ke-

rült területek lakosainak állampolgárságára vonatkoznak, súlyos problémákat idézett elő. Egy részről több esetben kettős állampolgárság állott elő, másrészt ezeknek a területeknek nagyon sok lakosa mindenfajta állampolgárságot elveszített. Miután azonban elsörendő magán- és közérdek, hogy mindenki valamelyik államhoz tartozzék, elhatározták, — hogy ajánlatot fognak tenni ezeknek a nehézségeknek kiküszöbölésére.

csak huszonnégy órán belül köteles azt jóváhagyni vagy megsemmisíteni. A hatósági betiltás, illetve a betiltó bírói végzés ellen felsőbb bíróságoknál panasznak van helye.

A helyreigazítás

A lap szerkesztője köteles elfogadni és kinyomtatni minden hatósági helyreigazítást, ha az nem több, mint kétszer olyan hosszú a helyreigazított közleménynél. Ugyancsak köteles lekötölni a szerkesztő magán vagy jogi személyek helyreigazítását is, ha azoknak neve, címe vagy munkássága a helyreigazított közleményben meg volt említve. A helyreigazítást két napon belül díjtalanul kell közölni, azon a helyen, ahol az eredeti közlemény megjelent. Nem köteles a szerkesztő közölni a helyreigazítást, ha azt nem az a személy írta alá, akinek a neve az eredeti közleményben meg volt említve, továbbá, ha a helyreigazítás terjedelme az eredeti közleménynek több mint kétszerese, ha a helyreigazítás bűncselekményt tartalmaz, végül ha a helyreigazítás más nyelven van írva, mint az eredeti cikk.

A büntetőjogi felelősség elve

Az alkotmány elrendelte a szerző, szerkesztő, nyomdász, kiadó és terjesztő felelősségét, nem jelölte azonban meg a felelősség mértékét és sorrendjét. Az új sajtótörvény kombinált rendszert alkalmaz. Az alkotmány 13. és 138. szakaszában körülírt esetekben mindannyian felelősek, szubjektív felelősségük mértéke szerint. Egyéb bűncselekmény esetén a fokozatos felelősség elve érvényes, vagyis az író felelős mindazért, amit aláírt, a szerkesztő azért, ami aláírás nélkül jelent meg, a nyomdász az esetben, ha nem tudni, hogy ki a szerző és szerkesztő, vagy ha valamely nyomtatvány a nyomda jelzése nélkül jelenik meg. A kiadó amennyiben felelős, amennyiben aktívan vett részt a bűncselekményt tartalmazó publikációban, vagy ha a kötelező gondosságot elmulasztotta. A terjesztő és kiadó akkor felelős, ha nem lehet megállapítani, hogy ki nyomatta a nyomtatványt, vagy ha olyan sajtóterméket terjesztettek, amelyek terjesztése a törvény alapján tilos. A kártérítést és költségeket az elítélt személyén hajtják be, ha ezt nem lehet, akkor a kiadón vagy a nyomdászon.

Egy év után elévül a sajtóvétség

Minden törvényszéknel külön vizsgálóbíró fog működni a sajtóvétségek kivizsgálására és külön sajtótanács, hogy az eljárás minél gyorsabb legyen. A vádiratot huszonnégy órán belül kézbesíteni kell a vádlottnak, aki arra öt napon belül köteles válaszolni. A bíróság a válasz beérkezése után határoz afelől, hogy elrendeli-e a főtárgyalást, vagy pedig további vizsgálatot tart szükségesnek. A bizonyítékok előterjesztésére négy nap határidőt szab a javaslat. A bíróság a tanúk kihallgatását öt napon belül köteles lefolytatni. Ha tanúk nincsenek, a főtárgyalást ugyancsak öt napon belül kell kitűzni, ha tanúk vannak, akkor tíz nap erre a határidő. A vádemelési jog a nyomtatástól számított egy éven belül évül el. A másodfokú bíróság tizenöt napon belül köteles elintézni a sajtóügyeket. Azok a bírók és bírósági szervek, akik a kijelölt határidőn belül nem folytatják le a vizsgálatot, vagy nem határoznak, felelősséget vállalnak. Ugyancsak érvényes a közigazgatási tisztviselőkre is.

A büntetői tételek

A büntetői cselekményeket külön osztályozza a törvény aszerint, hogy azokat a közérdekek ellen, vagy a bűncselekmények ellen követték-e el.

A közérdekek elleni bűncselekmények büntetése három hónaptól öt évig terjed.

Régalmazásnak tekinti a törvény, ha egy, vagy több fizikai, vagy jogi személyről olyan valótlanúságot állítanak, amely tisztességének, jó hírnevének, társadalmi tekintélyének vagy rászám-

Végrehajtják a horgosi kiutasításokat

Hetvenhat családnak kell elhagynia az országot

Szentáról az a meglepést keltő hír érkezik, hogy a fősztolgabíró ság megkapta a belügyminisztérium rendeletét, amely szerint a horgosi hetvenhat magyar család kiutasítását haladéktalanul végrehajtani kell. Annál kínosabb meglepetést kelt ez a hír, mert néhány nappal ezelőtt beogradi munkatársunk azt az információt kapta a BBB. ügyosztályban, hogy a januárban kiadott kiutasítási rendeletet, amelynek végrehajtását a választásokra való tekintettel felfüggesztették, a belügyminiszter hatályon kívül helyezte és utasította a helyi hatóságokat, hogy az érdekeltek állampolgársági kérvényéhez mellékeljék okmányokat egészítsék ki és terjesszék fel a minisztériumhoz.

Mint ismeretes, a kiutasítás előtt álló horgosi polgárok küldöttséget menesztettek a belügyminiszterhez ebben az ügyben. A küldöttséget *Grot Milán* szubbotivai demokratapárti képviselő és *Popovics L. Milán*, a Demokratika főszerkesztője vezették és ki-

fejtették előtte azokat az okokat, amelyek a tömeges kiutasítás visszavonását teszik szükségessé.

A miniszter az akkori beogradi jelentés szerint sürgős intézkedést helyezett kilátásba és a B. B. B. ügyosztályban azt a felvilágosítást adták, hogy már elismert a szentai fősztolgabíróshoz a rendelet a kiutasítások érvénytelenítésére.

Ezzel a hiteles helyről származó értesüléssel sehogy sem egyeztethető össze az a szentai hír, hogy a fősztolgabíróshoz határozott rendeletet kapott a kiutasítások haladéktalan foganatosítására.

Fokozza az ügy rejtélyességét beogradi munkatársunknak az a föltétlenül autentikus helyről származó legújabb jelentése, hogy a B. B. B. ügyosztályban nem tudnak a horgosi kiutasítások újabb elrendeléséről és fenntartják azt az információt, hogy a belügyminisztérium a küldöttség kérésének megfelelően felfüggesztette a januári rendelet érvényét az érdekeltek állampolgárságának rendezéséig.

Elkészült az új sajtótörvény

A törvényegységesítő miniszter expozéja az újságírók előtt

Beogradból jelentik: Srskies törvényegységesítő miniszter szerdán délután fogadta a sajtó képviselőit és ismertette velük a kormány által kidolgozott új sajtótörvény tervezetét, amelyet a minisztertanács már elfogadott és amelyet esztendő első terjesztének a király elé aláírás végett.

A miniszter elmondta, hogy a javaslat kidolgozásánál főleg a francia sajtótörvényt vették alapul. Felhasználta ezenkívül az új osztrák és német sajtótörvényt is.

A miniszteri expozé a következőket tartalmazza:

Szabad sajtó

Az új sajtótörvényt a parlament rövid eljárás után fogja tárgyalni. Ez a törvény egységesíti a sajtóeljárás az egész országban, mert most tudvalevően több sajtótörvény van érvényben.

A törvény szigorúan az alkotmány rendelkezéseire alapul, amely szerint a sajtó szabad. Semmiféle preventív intézkedéssel sem szabad a gondolatoknak sajtó útján való terjesztését megakadályozni. Preventív cenzura csak háború és mozgósítás esetére van megengedve, aminek a módját a törvény külön megszabja. Az alkotmány egész sor elvet állapított meg, amelyek alapján a sajtó szabadságát megvédi a visszaélésekkel szemben és megakadályozza a sajtószabadsággal való visszaélést is. Az alkotmány 13-ik szakasza értelmében be lehet tiltani a nyomtatványokat, ha az uralkodó és a királyi ház tagjai, külföldi államok uralkodói, vagy a parlament ellen irányuló sértéseket tartalmaznak, vagy pedig közvetlenül felhívják a polgárságot, hogy erőszakkal változtassák meg az alkotmányt vagy az országos törvé-

nyeket és ha a közérdekek ellen súlyos sértéseket tartalmaznak. E tekintetben a rendes bíróságok döntenek.

Az alkotmány proklamálta a szerzőnek, szerkesztőnek, kiadónak, nyomdásznak és terjesztőnek a felelősségét is. A gondolatok sajtó útján való szabad terjesztése nem jelentheti a büntetőtörvénykönyvbe ütköző bűncselekmények megengedését.

Lapalapítás elé semmiféle akadályt nem lehet gördíteni. Csak a hatóságnak való bejelentés kötelezettsége áll fenn, ez azonban csak adminisztratív intézkedés.

A szerkesztő személye

Szerkesztőnek azt a személyt kell tekinteni, aki a lap szerkesztői része felett rendelkezik és irányba felett dönt, vagyis aki a lapot ténylegesen szerkeszti. Szerkesztő nem lehet képviselő, mindaddig, amíg mandátuma tart, sem olyan egyén, aki ellen vizsgálati fogság van elrendelve, sem pedig olyan, aki nyereségvágyból elkövetett vagy közérdekek elleni bűntény vagy vétség miatt el van ítélve.

A szerzői jogot a törvény megvédi minden a lapokban vagy időszakai sajtótermékekben megjelent cikkre nézve.

Külföldi lapok vagy folyóiratok behozataltá a törvény megengedi, ha azok nem tartalmaznak az alkotmány 13. és 138. szakaszába ütköző bűncselekményt. Ha azonban a lapok irasmódja az ország érdekeibe ütköznék, a belügyminiszter beülthetja behozatalukat.

A lapbetiltás

Az alkotmány 13. szakaszában körülírt lapbetiltást az elsőfokú illetékes hatóság végzi, azonban ez a hatóság köteles huszonnégy órán belül bejelenteni a betiltást a bíróságnak, amely ugyan-

sági hitelének árthat. **Becsületsértés** az, ha sajtó útján valamilyen sértő, vagy lekicsinylő szót, vagy kifejezést használnak, nem említve fel semmiféle tény az illető személy ellen.

A **kirdlysértés** büntetése 1—5 évig terjedhet börtön, a király megrágalmazásának 1—10 évig terjedő börtön és 20.000—200.000 dinárig terjedő pénzbüntetés. Bíróságok, katonaság, közintézmények és közfunkcionáriusok megsértése 3 hónaptól 3 évig terjedhető fogházzal, rágalmozása pedig 6 hónaptól 3 évig terjedő fogházzal és ezer dinárig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő. Fizikai vagy jogi személyek ellen elkövetett becsületsértés büntetése egy hónaptól 3 évig terjedő fogház, ezeknek rágalmozása pedig 6 hónaptól 3 évig terjedő fogház és harmincezer dinárig terjedő pénzbüntetés. Aki sajtó útján személyi, vagy családi viszonyt nyilvánosságra hoz és ezzel az illető család becsületét megsérti, egy hónaptól egy évig terjedő fogházzal és tízezer dinárig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő. Ha a sértett meghalt, az a rokona is vádat emelhet, akit erre a büntető perrendtartás felhatalmaz.

Sajtóügyi vétségek büntetése hat hónapig terjedhető fogház és 3000 dinárig terjedő pénzbüntetés.

Aki sajtó útján nyilvánvalóan kigondolt és nem igaz híreket közöl azzal a szándékkal, hogy a közvéleményt nyugtalanítsa, aki helyreigazításokat meghamisítva közöl, vagy pedig **spekulatív céllal** sajtó útján olyan hamis híreket terjeszt, amelyek **élelmiszerek, pénz, vagy állampapírok** árára befolyással van, három évig terjedő fogházzal és ötvenezer dinárig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.

Megszavazták

a magyar honvédelmi tárca költségvetését

A magyar nemzetgyűlés ülése

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés szerdai ülésén a kultusztárca költségvetésének részletes tárgyalása során **Strausz István** kijelentette, hogy a kultuszminisztérium teljes tisztviselői létszáma nincs a költségvetésben kimutatva, de a kimutatott létszám is megengedhetetlenül nagy.

Csik József rövid felszólalása és gróf **Klebelsberg Kunó** kultuszminiszter felszólalása után újból **Strausz István** szólt fel és hangsúlyozta, hogy szeretné, ha a kultuszminiszter végre határozottan és világosan nyilatkozna a numerus claususról és nemesak olyasmint mondana, hogy ez szociális kérdés.

Gróf **Klebelsberg Kunó** kultuszminiszter kijelentette, hogy a numerus claususról már világosan nyilatkozott a vita folyamán. **Madai Gyula** felszólalásában arra kérte a kultuszminisztert, hogy az érvényben levő mozi-cenzurát terjessze ki a színházakra is. A mai színházi produkciók nem szolgálják a művészetet — mondotta — és a színház **szexuális** büntények közönséges mutatványosbódéjává alacsonyodott le. A mai színház kizárja, hogy **Egressy Gáborok** és **Blaha Lujzák**ak termeljen, mert nem ad más, mint egy-két órára való szexuális izgalmat.

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter válaszában kijelentette, hogy nagyon nehéz ehhez a kérdéshez nyulni, ha azonban azt látja, hogy az aggályos tünetek továbbra is mutatkoznak, **kénytelen volna erőlyes rendszabályokhoz nyulni**. A színházak ellenőrzése egyébként a belügyminisztérium hatáskörébe tartozik és a kultuszminisztérium csak az esetben szánna el magát a beavatkozásra, ha azt látja, hogy a színházakban nem kerekedik felül a jóízűség.

Áttértek ezután a honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalására **Rubinek István** előadó elmondta, hogy a hadsereg létszámát a trianoni békeszerződés 35.000 főben állapította meg, a súlyos pénzügyi viszonyok miatt azonban a

megengedett keretek nincsenek betöltve. A mostani létszám még védekezésre sem elegendő.

Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter beszélt ezután. A békearányának megfelelő 140 millió aranykorona helyett csak 76 millió aranykorona a magyar honvédelmi tárca költségvetése. A katonai ellenőrzésről szólva kijelentette, hogy a magyar kormány véleménye szerint az ellenőrzés mai formájában már nem helytálló.

Az első ellenőrző bizottság már megállapította, hogy Magyarország végrehajtotta a leszerelést. A népszövetségi

tervezet szerint az ellenőrzés a népszövetség hatáskörébe megy át. A magyar kormány annak idején tiltakozott az ellen, hogy a kisantant képviselői is részt vegyenek az ellenőrzésben, bár ez a körülmény nem fontos, mert egyes idegen államok Magyarországon levő katonai megbízottai amúgy is tájékoztatják az ellenőrző bizottságot.

Strausz István újabb felszólalása után a nemzetgyűlés a honvédelmi tárca költségvetését általánosságban és részleteiben elfogadta. Ezután a pénzügyminisztérium büdzséjének tárgyalására tértek át.

Pénteken reggel végzik ki Csarugát

Nem kapott kegyelmet a szerémségi rablóvezér

Osijekről jelentik: Szlavónia réme, **Stanisavljevics-Csaruga** Jovo, a hírhedt haramiavezér, utolsó napjait éli.

Mult év június hó 26-án, több mint egy havi tárgyalás után, mondotta ki ítéletét az osijeki törvényszék Csaruga és rablótársai felett. A négy főcinkost: **Stanisavljevics-Csarugát**, **Prpics** Pavot, **Mihaljevics** Miklóst és **Selthofer** Ivánt köztöltali halálra, a többieket öt—husz évi fegyházra ítélte a bíróság.

Az ítélet felebbezés folytán a táblához került, mely a törvényszék ítéletét jóváhagyta, a négy halálraítelt kegyelmi kérvényeit pedig felterjesztette az igaz-

ságügyminisztériumhoz. Most érkezett le az osijeki törvényszékhez a döntés, amely szerint a király **Mihaljevics Miklósnak és Selthofer Ivánnak megkegyelmezett, míg Csaruga és Prpics halálos ítéletét megerősítették.**

A kivégzést pénteken reggel hat órakor hajtják végre az osijeki törvényszék udvarán. A halálos ítélet megerősítését csütörtökön délelőtt adják tudomására Csarugának és Prpicsnek. A hóhért Sarajevóból Osijekre rendelték és értesítették a kivégzendő haramiák hozzátartozóit is az ítélet végrehajtásának időpontjáról.

A magyar kormánypart a választójogi javaslat ellen

A kigazdák nem szavazzák meg a javaslatot

Budapestről jelentik: A kormány választójogi javaslata, amely, mint közöltük, jóval reakciósabb az 1922. évi választójogi rendeletnél, rendkívül kiélezte az egyeséspárt eddig csak lappangó belső ellentéteit. A szélsőséges velleitáru iobboldali frakcióval szemben, amely azt hangoztatja, hogy a választójog révén diadalra viszi a büntető expedíciót az egész ellenzékkel szemben, az egyeséspárt többsége elégedetlen a belügyminiszter javaslatával. A kigazda képviselők többsége azt hangoztatja, hogy **semmiféle pártfegyelmel nem tudják rávenni őket, hogy a javaslatot megszavazzák**, főképpen pedig, hogy lemondjanak a **títkos választójog követeléséről**. De nem csak a csizmás képviselők, a kormánypartnak az a csoportja, amelynek **Zichy János** gróf a vezetője, szintén sokalja a választójogi javaslat **paragrafusába bujtatott reakciót**. Ezek között többen vannak olyanok, akik választójog előtt határozottan **szint vallották a títkos választás mellett** és attól félnek, hogy ha cserbenhagyják választójogukat, a legközelebbi választáson **nem juthatnak mandátumhoz**. Miután a kormány többsége ellene van a belügyminiszter reakciós választójogi javaslatának, hír szerint, arról szó sem lehet, hogy a kormány bármilyen formában kötelezővé tudná tenni a **javaslat elfogadását**. Ha a kormány mégis megpróbálna az egyeséspártot a javaslat mellett felvonultatni, könnyen előállhat az a helyzet, hogy a kigazdák és a Zichy-frakció többsége **az ellenzék padokba szorul**. Ez esetben pedig a pártkrízis parlamenti válságot idézhet elő. Az egyeséspárt állásfoglalása különben a csütörtöki pártterkezetlen dől el, amely a **títkosság kérdésében valószínű, hogy szabad kezet fog adni a párt tagjainak**.

A pártönkivüli képviselők közöttük a legitimista-csoportbeliek, a **legélesebb harcra készülnek** a javaslat ellen, amelyet még ők is reakciónak tartanak. De nem várhat kiméletet a belügyminiszter javaslata a

keresztényszocialisták részéről sem, akik el vannak zárva arra, hogy ha a **títkos választójogot nem biztosítja a kormány, passzivitásba vonulnak**. Az ébredők szintén igen harciasak és a parlamenti vita során valamennyi képviselőjüket tüzbe fogják küldeni, hogy a legélesebb oppozícióval próbálják a kormányt engedményekre szorítani.

A passzív ellenzék szerdán délután megtartott első nyilvános értekezletén **megvitatta a választójog kérdését**, de véglegesen csak akkor foglal állást, ha a belügyminiszter a **javaslatot a nemzetgyűlésen már beterjesztette**.

Rakovszky belügyminiszter az egyik budapesti lap munkatársának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a választójogi javaslat szövegét két-három napon belül átdolgozzák és aztán **beterjesztik a nemzetgyűlésnek**. A kormány a belügyminiszter szerint nem zárkozik el a javaslat módosításától, de a módosítás a lényegét nem érintheti. Végül kijelentette, hogy a títkosság kérdését **a kormány nem teszi pártkérdéssé**.

A kormány a Magyar Távirati Iroda útján szerdán a választójogi javaslatról a következőket tette közzé:

— A választójogi javaslat bizonyos tekintetben megszorítása a Friedrich-féle rendeletnek, az azonban nem jelenti azt, hogy szűkebbül e jog megadásában. A felnőtt férfiakosságnak mintegy nyolcvan százalékát juttatja a javaslat a választójoghoz. A Vázsonyi-féle törvénynél a javaslat jóval messzebb megy a jogkiterjesztés tekintetében abban is, hogy választójogot ad a nőknek. A szavazás Budapesten és a Budapest környéki kerületben, törvényhatósági városokban, továbbá a dorogi, ózdi, tatabányai és pilisfoldvári kerületben títkos lesz, a többi kerületben pedig nyílt. A választások felülbíralását a közigazgatási bíróság végzi, mely nemcsak megsemmisítheti a választást, de a megsemmisített szavazatok után **képviselőnek jelentheti ki azt, aki a**

választáson kisebbségben maradt. A képviselők ezután esküt tesznek a magyar államra és alkotmányra. A javaslat fontos rendelkezése még, hogy a jelenlegi nemzetgyűlés határvéle idejére **országgyűléssé alakul át és mint ilyen fog tovább működni**.

Radics brácsázik

Enyhítették a horvát parasztpárt elnökének vizsgálati fogságát

Zagrebból jelentik: A zagrebi törvényszék vizsgálóbírája előtt gyorsan halad a **Radics István** elleni vizsgálat. **Körblér** dr. vizsgálóbíró több ízben kihallgatta a horvát köztársasági parasztpárt elnökét a vád tárgyát képező államellenes büncselekményekre vonatkozóan és néhány nap múlva valószínűleg sor kerül a tanúk kihallgatására is.

A vizsgálóbíró hétfőn engedélyt adott, hogy **Radicsot** családtagjai felkereshessék, akik most minden nap látogatást tesznek a börtönben. Az elmúlt hét végéig csak dr. **Trumbics** védőügyvéd beszélhetett a fogollyal. Azt is megengedték, hogy **Radics lakásából karszékeket vigyenek a börtönbe, megkapta Radics ezenkívül brácsázt is és most minden nap több órán át játszik kedvenc hangszerén**. Az időt ezenkívül olvasással és írással tölti **Radics**, aki engedélyt kapott arra is, hogy a kihallgatások közötti szünetben a törvényszéki fogház udvarán sétálhasson.

A bíróság tanuként beldézte mindazokat az újságírókat is, akiknek **Radics** politikai nyilatkozatokat adott, vagy akik hallották és feljegyezték **Radics** népgyűlési beszédeit. Ezeknek vallomásából a vizsgálóbíró a királyisértés vádjára vonatkozólag kíván bizonyítékokat beszerezni. Sok tanut idéztek be a vidékről és külföldről is, úgy, hogy a vizsgálat még hosszú ideig elhúzódik. **Dr. Zstiles** államügyész kijelentése szerint **Radics** ügyében a **főtárgyalást a nyár folyamán fogják megtartani**.

Megszüntették

a verseci gimnázium német osztályait

Szerdán hajtották végre a közoktatásügyi minisztérium rendeletét

Becskerekéről jelentik: A közoktatásügyi miniszter — mint ismeretes — tervbe vette a verseci párhuzamos német osztályok megszüntetését. A közoktatásügyi miniszter a tervet most meg is valószínűsítette és szerdán rendeletet küldött a **becskereki tanfelügyelőséghez**, amelyben közli, hogy a verseci gimnázium német tagozatait megszünteti és egyben utasítja a tanfelügyelőséget a **rendelet azonnali végrehajtására**.

A becskereki tanfelügyelőség a rendelet értelmében távirati úton közölte a verseci gimnázium igazgatójával, hogy az iskola német osztályait a közoktatásügyi minisztérium megszüntette és ezért a tanításokat nyomban be kell szüntetni. A rendeletnek megfelelően a verseci gimnázium német anyanyelvű diákjait már szélnek is eresztették.

„FIORANTA“
krém és szappan halásza csodája
563. Lereka: „90A“ drogerija Novisad

Perza, smyrna és plüsszöngy
függönyök, szlontakarók, b mulatos
olcsó árakon
KRAUSZ EDNÉL, NOVISAD

Ebert családja aggódik az elnök életéért

Régebbi epebajához komolyabb szivbántalom járult

Berlinből jelentik: A beteg Ebert birodalmi elnök betegágyánál a Charlottenburgi West szanatóriumban kedden délután öt órakor újabb konzilium volt. A kezelőorvosok részéről nyert felvilágosítás szerint Ebert birodalmi elnök állapota kielégítő, de nem hallgatható el az, hogy a nagybeteg elnök családja aggódik és aggodalma nem egészen ok nélkül való.

Az elnök majdnem az egész napot álmában töltötte, mindössze három órát volt ébren. Az orvosi konzilium után megengedték a családnak, hogy Ebert elnököt meglátogassa, de már a többi látogatást, többek között a birodalmi kancellárét is, szigorúan megtiltották. Az operáció elvégzése után tűnt ki, hogy Ebertnél már a perforáció veszedelme is fenforgott. Hogy ez a veszedelem most már eltűnt-e, az még nem bizonyos, de az orvosok biznak benne, hogy a veszedelem elmúlt. Mindenesetre számot kell vetni azzal, hogy Ebert elnök 54 esztendő ember és így testi ereje meglehetősen fogyatékos. Az, hogy Ebert diabetesben is szenved, nem nyert megállapítást, ellenben igenis megállapították, hogy epebántalom gyötri már évek óta és ehhez szivbántalom is járult, amelyet különben a legutóbbi időben ellene indított politikai hajszá még fokozott is, főleg a magdeburgi ítélet óta.

Beniczky Ödön

nem tehet vallomást a Somogyi-gyilkosságban

A volt magyar belügyminiszter nyilatkozata

Budapestről jelentik: Beniczky Ödön volt belügyminiszternek a hivatali titoktartás alóli fölmentése — amelyet Bethlen István gróf miniszterelnök az ellenzéki blokk vezetőihez intézett levelében bejelentett — tovább kékik. Bethlen levelére Beniczky Ödön hosszabb nyilatkozatban válaszol, amelyben kijelenti, hogy „Bethlen ur, az erdélyi fursang nagymestere” eddig is hiába próbálta szeszűn is hiába fogja próbálni őt törbe-csalni, mert ő viszont „tutajon jött valamikor Budapestre”. Beniczky kifejti, hogy ha ő beugrott volna a katonai ügyésznek és megnevezi Somogyi és Bacsó gyilkosait, akkor őt a hivatali titoktartásról szóló törvény alapján becsukták volna egy évre, viszont vallomását a bíróság — ugyancsak a törvény értelmében — semmisnek jelentette volna, teljes joggal, mert a hivatali titoktartás alóli való fölmentése nem történt meg. A volt belügyminiszter ismerteti nyilatkozatában a törvény erre vonatkozó intézkedéseit és szembeszáll Bethlen miniszterelnöknek azzal az állítással, hogy ő elmulasztotta felmentését kérni a titoktartás alól. A törvény szerint ugyanis ezt a bíróság köteles hivatalból kérni — a törvény szerint — a királytól.

— En — mondja Beniczky — mult év márciusában kértem fölmentésemet a hivatali titoktartás alól. Ez tizenegy hónap alatt nem történt meg. Mint precedensre a Déry-Lukács-pörre hivatkozom, ahol gróf Zichy János volt közköztudott ügyi miniszter négy nap alatt kapta meg a fölmentését. Peddig akkor Bécsbe kellett szaladni az aláírásért...

Kijelenti Beniczky, hogy Bethlennek igaza van abban, hogy az ő véleménye szerint nincs Magyarországon olyan alkotmányos tényező, aki a fölmentést megadhatná.

— A kormányzó ur főfőnökségének — folytatja Beniczky — soha nem tettem és természetesen soha nem is fogok tenni esküt, mert hiszen köztudomásúlag kiderült, hogy ilyen eskü kiegészíthetetlen ellentétben van azzal az esküvel,

melyet annak idején öfelségének, a királynak tettem, melyet annyival inkább ismerem el magamra nézve kötelezőnek, mert sem hivatalos katonai, sem gróf, sem pedig valóságos belső titkos tanácsos nem vagyok. Ma sem tudom tehát, ki fog engem felmenteni: Huszár Ká-

roly-e, Friedrich István-e, akinek, mint miniszterelnöknek hivatali esküt tettem, vagy a kormányzó? Nekem természetesen mindegy lehet, hiszen felmentésre csupán az előbb kifejtett törvényes akadályoknál fogva van szükségem: a fejüket rajta Bethlen urék törjék.

Ujjászervezik a noviszadi radikális-pártot

Lemondott a régi vezetőség

A noviszadi radikális klub kedden este nyolc órakor a klub helyiségeiben Popovicki Pavle nemzetgyűlési képviselő elnökletével értekezletet tartott, amelyen a helyi párt reorganizálásának kérdésével foglalkoztak.

A noviszadi radikális-párt vezetősége, köztudomás szerint, ellentétbe került a párt tagjainak egy részével és ezért dr. Velickovic-Szvinjarev Miladin, a radikális-párt elnöke még a választás előtt lemondott az elnöki tisztéről és Dimics Lázár alelnök vezette ideiglenesen a párt ügyeit, most azonban Dimics Lázár, továbbá Radonics Milán és Popovics Kackó alelnökök is lemondtak alelnöki tisztükről, úgy, hogy a párt hivatalos vezetés nélkül áll.

Ez a körülmény készítette az értekezletet, hogy a párt reorganizálására nyolctagú bizottságot küldjön ki, amely sürgős előterjesztést fog tenni a párt ujjászervezésére vonatkozólag.

Ezt az alkalmat a párt ideiglenes vezetősége arra használta fel, hogy a pártlapnak, a Zasztavának ujjászervezését is keresztülvige. A lap anyagi nehézségekkel küzd, a Zasztava-nyomda sem tud eredményeket produkálni és a kiküldött nyolctagú bizottság a Zasztava ujjászerve-

zési munkálataira is előterjesztést fog tenni. A terv az, hogy két millió dinárt teremtenek elő a Zasztava-nyomda megvételére és a lapnak nagyobb terjedelemben való megjelentetésére.

A radikális-klub értekezlete ezenkívül a betöltendő polgármesteri és főkapitányi állások ügyével foglalkozott és kimondta, hogy csak olyan jelöltet ajánl a belügyminiszternek kinevezésre, aki a törvényben előírt képesítéssel rendelkezik. Ennek a határozatnak az a körülmény ad jelentőséget, hogy a párt egyes vezetői olyanokat akartak a polgármesteri székbe ültetni, akiket főleg a párt körül kifejtett ténykedésükért akartak jutalmazni.

A városi tanács szombati ülésén március elsején lejárattal pályázatot írt ki a polgármesteri állásra, amelynek betöltéséhez az 1883. évi t. c. 5. §. 6. pontjában körülírt képesítés szükséges. Ezideig a polgármesteri állásra egy pályázat sem érkezett be.

— A megüresedett főkapitányi állásra beérkezett pályázati kérvényeket a belügyminiszter kedden küldte le Szlenecsevics Milán főispánnak véleményezés végett. Az új főkapitány kinevezése a jövő hét elejére várható.

A magyar kisebbségek helyzete az utódállamokban

„A magyarországi kormányzati szellem megnehezíti a kisebbségi küzdelmet” — Egy régi magyar néppárti képviselő nyilatkozata

Budapestről jelentik: Szűllő Géza volt néppárti országgyűlési képviselő, aki a háború befejezése óta Csehszlovákiában él és az ottani magyar kisebbségi mozgalom egyik vezetője, — így ő tölmá-csolta legutóbb a népszövegség előtt a csehszlovákiai magyar kisebbség kívánalmait — egyik budapesti lap tudósítója előtt a következő nyilatkozatot tette a magyarországi politika és az utódállamok magyar kisebbségeinek viszonyáról:

— A telet Párisban töltöttem, ahol módomban volt sok politikussal találkozni és nyugodtan konstataálhatom, hogy az idő meghozza a zavarossá tett gondolatvilág meg tisztulását. A franciák kezdik belátni, hogy hadvezérek kiválóak voltak, de politikusaik és diplomataik kevésbé. A hiba ott volt, hogy őt ügyvéd akarta átvenni az Uristen szerepét és utódteremtani a világot. Az ügyvéd pedig sohasem az igazságot, hanem felének az érdekelt keresi.

A magyar propaganda és a botbüntetés

— Párisban engem természetesen legjobban az érdekelt, hogy a magyar állam, amely, ha többé nem is az én államom, de végül is fajomnak az állama, hogyan tudja megtalálni az utat ahhoz, hogy egyszer megértse és másrészt Magyarországot hogyan tud részévé tenni arra, miképpen kell neki beszélnie, hogy megértse. Magyarország már némileg kezd beilleszkedni abba az ideológiába, amelyben él az egész világ és így kezd már a világ is megérteni Magyarországot, de a teljes összhang és megértés még mindig nincs meg. Magyarország jobb, mint a híre, de hogy a híre rossz, annak Magyaror-

szág az oka. Az egész világon sehol nem iktatták például törvénybe a bótól az újabb időben, csak Magyarországon, amire az egész világ kultúrközössége fölcsiszszent, pedig a törvény alapján senkít meg nem botoztak Magyarországon, ellenben például hogy Csehszlovákiában, ahol a legliberálisabb törvénykönyv van, ott hány botbüntetés történt, azt most már nemcsak a nemzetiségek tudják, hanem tudja az egész európai közvélemény. Hogy Magyarországot kezdik kedvezően megismerni, annak egyik tényezője a fiatalság, amely úgy a sport, mint a tudomány terén egész elsőrangú dolgokat produkál. Párisban az egyetemen, a kórházakban, a technikán azok a magyar gyerekek, akik a szerencsétlen numerus clausus miatt vannak Franciaországban, meglepő eredményeket mutatnak fel.

Magyarország nem tud könnyíteni a magyar kisebbségek helyzetén

— Figyelem ezenkívül azonban a mai nemzeti kisebbséggé vált magyarságunknak a helyzetét és szervét az utódállamokban. Most Brüsszelben a népszövegségi kisebbségi albizottság tartott ülést. Az utódállamokból ebben a bizottságban a magyarságnak két képviselője volt, az egyik báró Jósika Samu Erdélyből, a másik én, Jósika mindnyájunk sajnálatára elhunyt és így csak én láttam el a kisebbség képviselőjének szerepét. A kisebbséget, amelynek igaza van, de sajnos, még sincs igaza, mert nincs meg hozzá a hatalma. Mindazonáltal láttam, hogy olyan ellismert tényezők, mint Aulard, a francia egyetem rektora, most már annak az érdeklődésben emelt szót, hogyha a nem-

zetiségek mindenütt a kötelességüknek lojalisan eleget tesznek, a szabadság teljességét élvezhessék minden terén és követendő példának. Svájcot állította oda. Természetes, hogy ez a fellogás nem felelt meg az utódállamok fellogásának, mert hisz az utódállamok fellogásának ott van a bökkenője, hogy ők sovinszta nemzeti államot akarnak teremteni és így — noha nemzetközi szerződésben kötelezték magukat arra, hogy minden nemzetiségnek teljes szabadságot adnak — kötelezettségeiket most nem tartják meg, mert hisz akkor nem tudnának nemzeti államot alkotni. Nekünk, az utódállamokhoz csatolt magyaroknak, akik nemzeti többségből nemzetiségi kisebbség lettünk, a helyzetünk nagyon nehéz, mert az utódállamok olyan törvényekkel bástyázták körül a saját fajuk előnyét, amelyek őket velünk szemben előnyös helyzetbe állítják, bennünket pedig az a veszély fenyeget, hogy talunk kulturájának fontosságát való harcunkat az állam elleni törekvésnek minősítik. A másik nehézség az, hogy Magyarországot még nem tud beilleszkedni kellőleg a maga helyzetébe. Nem tudja magát megérteni és nem tud másokat megérteni. Sokszor generalizál, pedig specializálni kellene neki és Magyarországon újabb azt hiszik, hogy törvénnyel és rendelettel minden kérdést meg lehet oldani. Az a tendencia, amely az egész országban megnyilvánul, akadály a magyar kisebbség megértésének a világban, így Magyarország ma még nem teljesen bírja azt az erőt reprezentálni, amelyre hivatott, amelyet azonban, ha egyszer érvényesíteni tud, akkor nekünk lesz, elszakított magyaroknak, igen nagy támaszuk s nagyon sokat fog szolgálni oly irányú törekvéseinkben, hogy nemzeti kisebbségi jogainkat elismertessük.

A csehszlovákiai magyarság politikája

— Ami azt a kérdést illeti, hogy nálunk Csehszlovákiában a magyarpárti és a magyarok közötti harmonia milyen, erről nyugodtan azt mondhatom, hogy hála istennek, teljes és erős. Nálunk úgy a vezérőbizottságban, mint a politikában nem tesszünk különbséget keresztény és zsidó között: együtt dolgozunk és ápoljuk nemzeti kincsünket, nyelvünket, multunkat és jövőnket, de az is igaz, hogy mi együttesen utáljuk és éreztetjük megvetésünket azokkal, akik megtagadják magyarságukat, sőt árulóivá akartak válni a magyarságnak. De mi mindig specializáltunk és sohasem általánosítottunk.

Felosztották

az osztrák postatakarékpénztár vagyonát

Jugoszlávia tízmillió dinárral részesedett

Rómából jelentik: Az utódállamok római konferenciája az ausztriai postatakarékpénztár likvidálása ügyében véget ért. Az érdekelt államok képviselői megegyezést írtak alá a postatakarékpénztár vagyonának felosztásáról.

A SHS. államot a konferencián Sztrazsinszki zagrebi egyetemi tanár és dr. Pavlics, a beogradi postatakarékpénztár aligazgatója képviselték. A likvidálás folytán az osztrák postatakarékpénztár vagyonából mintegy tízmillió dinár jut jugoszláv állampolgároknak. A kifizetés rögtön az egyezmény ratifikálása után megkezdődik. Jugoszlávia elsőbbséget kapott a kifizetések tekintetében. Az érdekelt Szlovénia, Dalmácia és Horvátország területéről kerülnek ki.

Érdekes, hogy az utódállamok némelyike semmivel sem részesedik az osztrák postatakarékpénztár vagyonállományából, sőt például Olaszországnak még be is kell fizetnie bizonyos összeget. A jugoszláv érdekelt kielégítése után Csehszlovákiára kerül a sor.

A JÓ VIDÉK

Ötvenezer dináros fogadás

Hol a boldogság mostanában? — kérdezte a költő, hol a pénz? Kérde mostanában a közgazdasági válság sulya alatt nyögő szegény jugoszláv. A boldogság hollétét nem lehet felfedezni, azonban, hogy hol van a pénz, azt meg lehet mondani... — Grubisnopolján községet nagyon nehéz a térképen felfedezni, azonban következtetni lehet, hogy ez a falu, ahova remélhetőleg tömegesen fognak elutazni az erős emberek, valahol Bjelovár környékén van. Ezen a Grubisnopolján megbecsülik a testi erőt. A napokban, — mint bjelovári tudósítónk jelenti, — Bjelováron megjelent Matijevics Marián dalmát származású atléta. A dalmát erőnagybirtokos a napokban Grubisnopolján egy Novák nevű malomtulajdonosnak fogadást ajánlott, hogy ő erősebb, mint Novák négy lova. Matijevics azt állította, hogy négy ló sem tudja szétválni az ő összefont karját.

Novák belement s 50.000 dinárba fogadott a dalmattal.

Mondanunk sem kell, hogy a fogadás eldöntését Grubisnopolja és környéke nagy érdeklődéssel várta s a malom előtti téren az atlétán, a négy lovon és Novákon kívül nagyszámu érdeklődő jelent meg. A küzdelem megkezdődött s végül is a lóerő fölött az emberi erő győzött, Novák lovai nem tudták szétválni Matijevics összefont karját.

A küzdelemben mégis Novák bizonyult erősebbnek, mert ő, mint mondani szokás, arcizom rándulás nélkül olvasta le a bajnok markába az 50.000 dinárt...

Az üzlet az áldozatkész malomtulajdonosra nézve nem volt tulságosan jó. Novák másnap már el is akarta adni a lovait, hogy erősebb fajtát vásároljon helyettük. A grubisnopoljeiek azonban nem vásárolták meg a gébeket, hanem muraközi lovakat vásárolnak, mert biztosra veszik, hogy Breitbart, a vaskirály is elmegy hozzájuk s remélik, hogy vagy ő, vagy másik atléta egyszer mégis csak elveszít egy ilyen fogadást s a faluba visszajön még az az 50.000 dinár, amely erőművi uton eltávozott onnan.

Eladták

a Vajdaság dohánytermését Csehszlovákiának

Ujluxuscigaretta kerül forgalomba

Beogradból jelentik: Az állami monopólium-igazgatóság különböző tranzakciókat bonyolít le, hogy a dohánytermelést az ország dohányszükségletével összhangba hozza. A silányabb minőségű dohányból ebben az évben már nagy mennyiséget exportáltak külföldre. A Vajdaság egész dohánytermését, egy és egy negyedmillió kilogram pipadohányt, eladták Csehszlovákiának. Tárgyalások folynak más külföldi államokkal is a még hátralévő, exportra szánt dohány mennyiség eladására ügyében.

Ugyanekkor a monopólium-igazgatóság idegenből szerzi be azokat a dohányfajtákat, amelyek egyes luxus-cigarettek előállításához szükségesek. Igyekeznek azonban a monopólium-igazgatóság fokról-fokra elhárítani a külföldi dohány importjának szükségét és évégből megkezdtek némely idegen dohányfaj meghonosítását. A Kavalla-dohány termesztésével végzett kísérletek sikerültek, de a Szmírnát tovább is Görögország közvetítésével fogják beszerezni.

E két utóbbi dohány keverékéből egyébként legközelebb újfajta cigarettát bocsájtanak forgalomba. Az

új cigaretta Karagyorgye elnevezést fogja viselni és luxus-csomagolásban fogják árusítani. A monopólium-igazgatóság szerint az új cigaretta felül fogja mulni minőség dol-

gában az eddigi legjobb cigarettafajtákat is. Eladási ár tekintetében is az első helyen fog állni: másfél dinárba fog kerülni darabja az új cigarettának.

Elnapolták Weltner pörének főtárgyalását

Az ügyész maga kérte az elnapolást

Budapestről jelentik: A büntető törvényszék Töreky-tanácsa délelőtt tíz órára tüzte ki az emigrációból hazatért Weltner Jakabnak, a Népszava szerkesztőjének ügyében a főtárgyalást.

Az ügyész, mint ismeretes felség-sértés és lázadás büntetével vádolja Weltner Jakabot, mint felbujtót és mint tettestársat, azon az alapon, hogy a kommunisták magyarországi pártjának megbízottjaival, Landier Jenővel, Pogány Józseffel, Kunfi Zsigmonddal, Haubrich Józseffel, Kun Bélával, Szántó Bélával, Rubinovics Józseffel, Jancsik Ferencsel, Bogár Ignáccal és Vantus Károllyal részt vett 1919 március 21-én a szocialista és kommunistapártok megállapodásának létesítésében.

Weltner Jakab védője dr. Vámbéry Ruzsem pár nappal ezelőtt orvosi bizonyítványt adott be a törvényszékhez, melynek alapján a főtárgyalás elnapolását kérte. A tanács elnöke Töreky Géza kuriai bíró a szerdai tárgyalás megnyitása után a következő kijelentést tette:

— Weltner védője orvosi bizonyítványt nyújtott be, amely szerint Weltner, akit az idegbaj objektív tünetei kimutathatók, súlyosfokú ideges depresszióban szenved. Pappenheim bécsi törvényszéki elmeorvos-szakértőtől származik ez

az orvosi bizonyítvány, amely szerint a bécsi professzor tiltakozik az ellen, hogy Weltner Jakabot kitegyék azoknak a nagy izgalmaknak, amelyekkel ügyének főtárgyalása járhat. A főtárgyaláson való részvétele állapotát feltétlenül súlyosbitaná és veszélyeztetné. Az orvosi bizonyítvány közjegyzőileg hitelesítve van, nincs szó azonban benne a betegség tartósságáról és hogy mikor remélhető, hogy Weltner részt vehet a főtárgyaláson.

A vádat képviselő dr. Miskolczi Ágost ügyész ezután kijelentette, hogy az ismertett orvosi bizonyítványt közhatalosági orvos állította ki, nem vonhatja kétségbe annak valóságát, erre való tekintettel tehát kéri a főtárgyalás elnapolását.

A bíróság rövid tanácskozása után Töreky elnök kihirdette a törvényszék végzését, amelynek értelmében a főtárgyalást elnapolja, de felhívja Weltner védőjét, hogy két hónapon belül újból tegyen jelentést Weltner Jakab egészségi állapotáról.

A tárgyaláson Weltner védője, dr. Vámbéry Ruzsem, sem jelent meg, a nagyszámmal megidézett tanuk közül pedig egyedül Berinkegy Dénes volt miniszterelnök volt jelen.

Fordulat előtt a Leirer-gyilkosság nyomozása

Tetemrehívást akar rendezni a rendőrség — Kerstens Theodor elutazott Budapestről

Budapestről jelentik: A bonctani intézet pincéjében fekszik a szerencsétlen Leirer Amália holtteste, mert bár a boncolás már négy nappal ezelőtt megtörtént, a temetésről még nem történt gondoskodás. Még egy-két napig nem temetik el Leirer Amáliát, mert a rendőrség reméli, hogy néhány nap múlva meg lesz a gyilkos és a holttest láttára megszólal a lelkiismerete. Tetemrehívást akarnak rendezni.

A rendőrség bizik a sikerben annak ellenére, hogy óriási nehézségek merültek fel a két hónappal ezelőtt elkövetett rablógyilkosság nyomozásánál. Mindazok a nyomok, adatok, melyeket a közönség a rendőrség kezére juttatott, meddőnek bizonyultak. Egyetlen egy bizonyossága van a hat nap óta folyó nyomozásnak, hogy

a rendőrség most már teljesen eljuttatta azt a feltevést, hogy a Leirer Amáliával barátságban volt fiatal emberek társaságában kell keresni a tettest.

Ezért egészen új irányban folyik most a nyomozás. A helyszíni szemle tanúságai mellett bizonyítanak, hogy csak olyan egyén követhette el a rablógyilkosságot, aki nemcsak a helyi viszonyokkal volt teljesen ismerős, hanem aki könnyen juthatott be a lakásba. Nagy fontosságot tulajdonítanak a helyszíni szemle alkalmával a hálószobában talált női keztyűnek, amelyet Leirer Lőrinc leánya keztyűjének ismert fel. A múlt esztendő szeptemberében Leirer Amália a rendőrségen bejelentést tett, hogy a szekrényéből néhány fehérneműdarab és egy pár bőrkezttyű, amelyet annak idején a hollandus társaságában Párisban vásárolt, eltűnt. A detektívek a legszorgosabb kutatás ellenére sem tudták az ellopott holmit — köztük a párisi női keztyűt — megtalálni és csak az öreg Leirer

ismerte fel a néhány hónappal ezelőtt elvesztett keztyűket. Ez a felfedezés amelllett bizonyít, hogy a tettes ismerte a lopási ügyet. Birtokába is jutott a keztyűnek és ezzel akarja félrevezetni a hatóságot, hogy azt bizonyítsa, hogy ugyanaz a személy ölte meg a nőt, aki annak idején meglopta.

Jelentkezett egyébként a rendőrségen egy újabb tanu, aki arra hívta fel a rendőrség figyelmét, hogy egy ispiersének olyan evőkészletet kinttak eladásra, amely azonosnak látszik azzal, amely Leirer Amália tulajdonában volt. A rendőrség ebbe az irányba is kiterjesztette a nyomozást, amelyet azonban most már titokban folytat, mert állítólag nyomában van a tettesnek.

Leirer Amália hollandus barátja Kerstens Theodor egyébként a hollandiai Tillburgból, ahol szövőgyára van, táviratot kapott, hogy felesége — aki sziv-bajban szenved — a lapokból értesült arról, hogy férjének Budapesten barátja volt, akit meggyilkoltak és az asszony az izgalmak következtében súlyosan megbetegedett. Kerstens ezért a rendőrség engedélyével elutazott Budapestről, hogy visszatérjen feleségéhez és két gyermekéhez. Elutazása előtt Kerstens Theodor detektívek kíséretében még egyszer felkereste Leirer Amália lakását, mert még egyszer látni akarta volt barátja lakását. A szobában azután leterdelt Leirer Amália ágya mellé és rövid imát mondott.

Szerdán délelőtt jelentkezett a rendőrségen egy újságarúsnő, aki a Pester Lloyd estilapját szokta minden nap Leirer Amália lakására szállítani és szállította egész január elsejéig, amikor az előfizetés megszűnt, mert hiába kopogtatott az előfizetési cédulával.

Az újsághordónő elmondotta, hogy december 15—16-ika táján az ajtóra vágott egy kis nyílást Leirer Amália, hogy azon keresztül dobja be az újsá-

gokat, mert ha az ajtó kilincsére tette az újságot, akkor nagyon gyakran ellopták a lapot. Ettől a naptól kezdve azután mindig azon a nyíláson gyömöszölte be az újságot az újsághordónő és határozottan emlékszik arra, hogy két vagy három nappal kardosony előtt, amikor utoljára látott valakit a lakásban, a következő jelenet játszódott le: Félhat lehetett, amikor odaérkezett az újsággal. Mindig be szokott kopogtatni és Leirer Amália jött mindig elő a belső szobából erre a kopogtatásra. Néha még ki is szólt egy-két szót. Aznap, amikor a történetet elmondja, ez lehetett december 22-én, tehát a gyilkosság napján, a kopogtatásra

nem Leirer Amália, hanem egy fiatalak nyitotta ki a szoba ajtaját.

Magas férfi volt, abban a pillanatban, amikor kinyílt az ajtó, bent az előszobában és a szoba között, a villanyt eloltotta. Óvatos léptekkel, lábujjhegyen az az ajtóig jött.

— Az újságot hoztam. Már be is dobtam — szólt az újsághordó asszony.

— Ja — mondotta a férfi. — Jól van — és visszafelé indult.

Ettől a naptól kezdve az újsághordó nő kopogtatására többé nem jelentkezett senki. Ez a vallomás megerősíti a rendőrséget abban a feltevésében, hogy a gyilkos december 22-én délután félhat tájban lehetett a lakásban.

Szerdán Bécsből arról értesítették a budapesti rendőrséget, hogy

Bécsben letartóztatták Ritter Sándor állásnélküli soffírt, akit Leirer Amália meggyilkolásával gyanúsítanak.

Ritter két héttel ezelőtt érkezett Bécsbe és bár közvetlen bizonyítékok nincsenek ellene, szerepét gyanusnak találják. Ritter tagadja, hogy köze volna a gyilkossághoz. A bécsi 8 Uhr Blatt cáfolja ennek az állítólagos letartóztatásnak a híreit.

Duca

román külügyminiszter kibékült Bratianu Vintilával

Összecsofolozott a két miniszter

Bukarestből jelentik: Néhány nappal ezelőtt — mint már jelentettük — egy parlamenti bizottsági ülésen oly heves összetűzés támadt Duca külügyminiszter és Bratianu Vintila pénzügyminiszter között, hogy Duca indulatosan otthagya a tárgyalást s a miniszterelnöknek bejelentette lemondását. Duca külügyminiszter ragaszkodott is lemondásához, hacsak Bratianu megfelelő elégtételt nem nyújt neki. A szombati minisztertanácson Duca már nem is vett részt.

Ekkor Bratianu Jonel miniszterelnök békeközvetítőnek lépett föl. Magához kérte Ducát és saját öccsét, a pénzügyminisztert. Itt hamarosan sikerült eloszlatni a félreértéseket és az ünnepélyes kibékülést a régi hagyományok szerint testvéri csókkal pecsételték meg.

Most, mikor a kibékülés megtörtént, megállapították, hogy a pénzügyminisztert rosszul informálták s így téves alapon támada a külügyminisztert. Bratianu Vintila belátta tévedését s a kibékülés alkalmával sajnálkozását fejezte ki a történetek fölött.

MORAVETZ

zeneműkereskedése
TIMISOARA

Románia zeneműközpontja

Minden megrendelést gyorsan és pontosan elintézik. — Jegyzékek ingyen. 372

HIREK

A Nagy Mogul

— Vedd el, mylord és ne kérdezd az árát. Ne alkudjál: tiz uncia vér az én szivemből, azt hiszem, megéri. Neked is, nekem is. Dóid belém a kést, vagy ragadjál torkon, azután áss el száz lábnyira, hogy vissza ne jöhessen érte.

Könyörgöm, vedd el, én már nem bírom tovább.

Látod a fényét, Sir, hogy ragyog a napon, hogy tündököl, mint szép asszony szeme a nász tébolyában. Izzó zsarátnok parázslik a prizmáján, a másikon véres fény lüktet, sárga arany és kék tenger, minden, minden bennevan, mind a tiéd, csak vedd el tőlem. Mert magamtól nem adom.

En is hazudtam, csaltam, gyilkoltam érte.

Ne nevedd ki, ne ijedd meg, ne gondold örülnék. Bűnöztem, vétkeztem, mint férfi a szeretőjéért. Nekem ez volt a szeretőm.

A maharadza süvegén láttam először. Sétálni vitte száz testőr lánzsája mellett. Vigyáztak rá, mert ismerték a varázserőjét. En is éreztem a varázslatot. A Nagy Mogul vonzott, a Nagy Mogul hódított és tündökölt mellette az is, aki viselte. A maharadza a gyémánt büverejéből lett igazán uralkodóvá. Mikor a gyémántos forgóval fövegén megjelent az uccán, mindenki leborult előtte, közeledett hozzá, mint mágneshez az acél, tórden csuszott feléje, hízelt, bókolt, csak hogy a Nagy Mogult láthassa, fény sugarában fürdőssen.

Engem is megfogott a varázslat, én is remegtem a százzsinű, röpökő fényért, mint rajongó ifjú szerelmesnek mosolyáért.

Szerettem mylord. Szerettem és én is melegedni akartam a tűzénél.

Elraboltam.

Ne kérdezd, hogyan: az árát, a vért, veled, általam akarom most kiegyenlíteni.

Azután elvittem haza. Ez volt a bűntudásom.

Magányos szoba sötétjében vettem elő a szivem mellől, ahova elrejtettem, — és simogatni kezdtem. Néztam a fényt, kerestem a tüzet, hogy saját lángomat oltsam. Beszéltem hozzá édes, zengő szavakat, könyörgtem, mint férfi a kedveséhez az első légyotton. Arany szikra volt a haja, amely végigomlott rajta, a kék fény a szeme, az ajka pedig bíborban pirosult és izzott a csókért. Kezembe vettem, átkaroltam, öleltem, csókoltam, melegedni, égni akartam. És fáztam.

A magányban, a sötétben kialudt a fény.

A láz didergő paroxizmusában megértettem a titkát. Négy fal között, sötét szobában kihült a láng, meghalt a tűz. A Nagy Mogulnak napfény kell, ucca és sokaság. Maharadza, akinek fövegén hódolók tömege előtt diszeleghet, hogy páriák és urak leborulhassanak előtte, hogy fejedelmek is rabszolgákká váljanak a közelében, mosolyogjanak rá, hogy visszanevelhessen. Azért a fény, hogy legyen mit osztogatni soknak, minél többnek. Imádtatni, mint az isten, fényt árasztani tűz nélkül. A meleget a napfény adja....

Ott benn, a magányos szobában a bűn, a kiontott vér pirosult a szikrákban. En dideregtem, a Nagy Mogul zokogott, átkozott, büntetett. Az izzó lábából jégcsap lett, a forró zenéből fagyos szél süvített és sirt, sirt, sirt.

Csalódtam, Sir, — a szerelem megfagyott, a bűn büntetett. Visszaadtam volna, visszaloptam volna, elfeledtem volna mindent, de már nem lehetett. A mágnes vonzott, a mágnes huz magához és marcangol, szagát itt belül.

Vedd el, mylord, foglald aranykár-

kába, huzd az ujjadra, hozzád illik. Nagyur, vidd a palotádba, ragyogtasd a napon, tündököltesd káprázatos estélyeken, nyujtsd ki a kezéd és meglásd, lángolni fog a Nagy Mogul, a tömeg pedig letérdel előtted és kezet csókol, hogy a gyémántot érthesse.

Még jobb lesz: zárd platinába és a drága kősztyűt add a legkedvesebb szeretődnék. Szépasszony keblére illik legjobban, mert éppoly hideg, éppoly kegyetlen, éppoly gonosz, mint az asszonyok, akiket nagyon szeretnek.

Vedd el, mylord, mert gyűlölöm de üss agyon, különben visszarablom tőled.

*

Az orvos írt az ápolóknak, akik pillanat alatt ráterítették a kényszerzubbonyt. A beteg még akkor is görcsösen szorongatta a színtelen ívegyolyót.

— kas

*

— **Mariora királyné Noviszadon találkozik a román királynővel.** Noviszadról jelentik: Mariora királyné csütörtökön a déli órákban Noviszadra érkezik, ahol bevárja Bukarestből Beogradba utazó édesanyját, Mária román királynét. A királyi vendégek fogadtatására meghívták a noviszadi egyházi és kulturális egyesületek vezetőit, valamint a katonai és polgári hatóságok fejeit.

— **Nyilatkozat.** A Hirlap mai számának első oldalán Sántha György dr., a magyar párt közliszteleiben álló s méltán népszerű előke, azzal az objektivitással, a gondolkodásnak és hangnak azzal a nemességével, mely minden állásfoglalását jellemzi, mond vétót a jugoszláviai magyar lapokban folyó sajtóharcnak. A magyar párt nagytekintélyű vezére megállapítja, hogy ezek a cikkek, ha hibáztathatók is, „nyilván abban a lübben és azzal a jószándékkal íródnak, hogy a felkorbácsolt kedélyeket megnyugtassák s a helyzetével tisztában nem lévő magyar tömegek politikai céljainak megvalósításához a helyes utat megmutassák”. Közvetlenül e cikk után jelent meg Deák Leó dr. nyilatkozata, melynek 25 sorában csak úgy hemzsegnek a szemtelen, pimasz, szemérmellen, kutya, politikai kerítés kifejezések. A stílus az ember. Deák Leó végre önmagát adta, végre kifutotta saját formáját. Rembrandt ecsetje nem tudta volna e nyilatkozatnál hitebben visszatükrözni Deák Leó egyéniségét, uri modorát, gondolkodásmódjának nívóját, képességét, vezéri hivatottságát. Mi azonban sokkal inkább tartjuk magunkra nézve kötelezőnek Sántha György figyelmeztetését, mint azt, hogy ennek az irástudatlan, tanulatlan fráternek kihívó garázdálkodására válaszoljunk.

— **Kitüntetések.** A király Kiszalovics Veszelin noviszadi tanfelügyelőnek a Fehér Sas-rend ötödik osztályát, Garics Jovan szubotica gimnáziumi igazgatónak és Szimics Mileva noviszadi nyugalmazott polgári iskolai tanárnőnek a Szent Száva-rend negyedik osztályát adományozta.

— **Földrengés Belgiumban.** Brüsszeli jelentések szerint Lüttichben a keddről-szerdára virradó éjjel földrengést észleltek. A földrengés harminc másodpercig tartott és erős földalatti lökések kísérték. A házak falai megrepedeztek. Egy asszony ijedtében meghalt.

— **Pénteken tárgyalják a nagykövetek a kölni zóna kérdését.** Párisból jelentik: A nagykövetek értekezlete 27-re, péntekre tűzte ki ülését, amelyen a kölni zóna kiürítése kerül napirendre. A katonai ellenőrzőbizottság jelentése tehát péntekig valószínűleg a nagykövetek értekezlete elé kerül.

— **Nyilatkozat.** Felkértek bennünket a következő sorok közlésére: A Hirlapban megjelent „Bomlás előtt áll a szubotica magyar radikális párt” című cikke a következőket kell kijelentem: Teljesen szokatlan volt eddig a tisztességes sajtóban, hogy két ember közt a kávéházban lefolyt **privátbeszélgetést** cikk témául használjon fel. Pendzsics György ur és köztem a Bárány-kávéházban lefolyt szóváltás privát ügyből keletkezett, ami senkit sem érdekelhet s a félreértés már privát uton elintéztést is nyert. Ez a beszélgetés semmi összefüggésben sincs a magyar radikális-klubbal, amely annyira nem áll bomlás előtt, hogy napról-napra jobban erősödik s biztosra veszem, hogy ez év végén a szubotica kerületben 15.000 magyar nemzetiségű szavazó tagja lesz. **Gáiffy György.**

— **A francia haderő egyhatoda tartja megszállva a Ruhr- és Rajnavidéket.** Londonból jelentik: A Daily Telegraph vezércikkben foglalkozik a francia hadügyi reformmal és fejtegetései során pontos áttekintést nyújt a francia haderő jelenlegi létszámáról. Közlése szerint a francia haderő létszáma összesen 33.474 tiszt és 651.984 legénységi állományú egyén. Ezek a következő csoportokra oszlanak: hazai haderő, továbbá Algír és Tunisz 26.371 tiszt és 452.411 legénységi állományú egyén. Marokkó 2165 tiszt, 64.615 főnyi legénység. Kelet 980 tiszt, 25.040 főnyi legénység, Kína 44 tiszt, 16.068 főnyi legénység, katonai bizottság 79 tiszt, 195 főnyi legénység, idegen területek megszállása (Ruhr- és Rajnavidék) 3682 tiszt és 103.370 főnyi legénység.

— **Subotican színházépítő egyesület alakul.** Subotican mozgalom indult meg egyesület alakítására, amely színelőadások, hangversenyek és felolvasások rendezésével járul hozzá a színházépítés költségeinek előteremtéséhez. **Gyorgyovics Dragoszláv** főispán felesége, aki a mozgalom élén áll, csütörtökön délutánra hívta össze Subotica társadalmát, az egyesület alakuló ülésére. Az ülést délután öt órakor tartják meg a városháza közgyűlési termében.

— **Nagy hóvihár Sopronban két áldozattal.** Sopronból jelentik: Sopronban és környékén tízenegyet óráig tartó havazás volt. A közeli Brennberg bánya vidékén tízenhét-huszc centiméteres hó esett. Két brennbergi asszony, az áldott állapotban lévő negyven éves **Reichstaedter** Vencelné és a hatvanöt éves özvegy **Urschütz** Józsefné áldozatul estek a hóesésnek. Az Ausztriához csatolt Récényből igyekeztek haza, de a hóvihár utólerkte őket. Kétségbeesett erőfeszítéssel haladtak a hólepte uton, míg végre a fáradságtól összeestek. A banyaorvos megállapítása szerint mind a két asszonyt szívizvárhűzés ölte meg.

— **A munkanélküli segélyek kiosztása Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A noviszadi kiszélesített városi tanács által a munkanélküli segélyek kiosztására kiküldött bizottság szerdán fejezte be működését és a már 70 személynek megállapított segélyen kívül további 22 munkanélkülinek szavazott meg 500, 800, illetve 1200 dináros segélyeket. Összesen 90.000 dinár kerül felosztásra. A bizottság a kifizetést március 3., 4. és 5-ikén eszközli, amelyhez a segélyben részesülőket megidézi. Ha a megidézettek a kitűzött időben nem jelennek meg, akkor elesnek a munkanélküli segélyről.

— **Redukálják az uccal gázvilágítást Subotican.** A városi tanács szerdai ülésén elhatározta, hogy redukálni fogja az uccal gázvilágítást, oly módon, hogy a lámpák egy részét korábban oltják el. A világítás redukálására takarékossági okból van szükség. A városi tanács ugyanis, a most készülő 1925. évi költségvetésben a lehetőség határáig csökkenteni akarja a kiadásokat.

— **Nem engedélyezik a »Hrvatska Zora« megjelenését.** Osziyekről jelentik: A betiltott »Hrvatski List« tulajdonosai kérvénnyel fordultak a rendőrhatalósághoz, melyben »Hrvatska Zora« című új napilap megindításához kérték engedélyt. A rendőrség most a kérvényezőket arról értesítette, hogy az új lap megindítását, nem engedélyezi, mert nyilvánvaló, hogy a lap a betiltott »Hrvatski List« folytatása volna más néven.

— **Műlábon a világ körül.** Noviszadról jelentik: Világkörűli útjában szerdán Noviszadra érkezett Pernoud Marcel francia repülőtiszt, aki a háboruban géperől lezuhant, mindkét lábát amputálták és azóta műlábon jár. Pernoud fogadást kötött a világ körülyalogsára és másfél év óta van uton, amely idő alatt bejárta Svájcot, Németországot, Ausztriát és most Jugoszlávián keresztül Romániában megy. Utközben levelezőlapok árusításával tartja fenn magát.

— **Áthelyezések a noviszadi pénzügyigazgatóságnál.** A pénzügyminiszter Krlezsa Milánt, a vajdasági tartományi pénzügyigazgatóság inspektorát, az adóosztály vezetőjét a zagrebi pénzügyminisztériumi delegációhoz helyezte át. Az adóosztályt Bugarszki Todor inspektor veszi át, helyére az illeték-osztály élére pedig Pejanszki Bozsidar inspektor kerül, aki megtartja addigi munkakörét, a fogyasztási adóosztály vezetését is.

— **Bajmokon meghalt a farsang.** Az egész országból érkeznek hozzánk béli meghívók s jelentések farsangi mulatságokról, talán Bajmok az egyetlen hely, ahol nincs farsangi mulatság. Erdelklődtünk az iránt, hogy mi ennek a feltűnő szolidaritásnak az oka s azt a felvilágosítást kaptuk, hogy Bajmokon a legtrikább esetben adnak engedélyt farsangi mulatságokra. Bajmokon nem lehet mulatni. Egyesek szerint ennek az az oka, mert Bajmok nem szavazott a kormánypartra. Összintén szólva, mi ebben a magyarázatban nem hiszünk. A kormánypart győzött a választásokon, a kormánypart tagjainak tehát meg volt a farsangi mulatsága, nem volna tehát semmi ok, hogy most az ellenzékől irigyeljük, ha az is akar egy kissé farsangolni....

— **Kiutalják a lakbért és a tüzfát a szentel tanítóknak.** Szentáról jelentik: A kerületi iskolaszék a tanítóknak havi 150 dinár lakbért és évi 4 öl tüzfát szavazott meg. Nőtlen, illetve hajadon tanerők csak 2 öl fát kapnak. A város az iskolaszék határozatát még e hét folyamán végrehajtja.

— **A cseh ifjuság körében hódít leg-erősebben a katolikusellenes mozgalom.** Prágából jelentik: A csehszlovák köztársaság létesítése óta folytatott katolikusellenes mozgalom Csehszlovákiában a katolikus egyházat mintegy másfélmillió hívétől fosztotta meg. Ezek közül csaknem 800.000-en a cseh nemzeti egyházba léptek és csaknem ugyanannyian lettek felekezetenlkültek. A mozgalom ma is tart és főként az ifjuság körében ér el sikereket. A cseh nemzeti szocialista ifjuság negyvennyolc szervezetének képviselőivel gyűlést tartott Prágában és ezen a gyűlésen statisztikát terjesztettek be a tagok vallási hovatartozásáról. A szövetség 1670 tagja közül már csak 574 római katolikus, 507 cseh nemzeti egyházbéli és 565 felekezetenlküli.

— **Baleset a római autóversenyen.** Rómából jelentik: A keddi autómobilversenyen, amelyen Mattioli Austro-Daimler-kocsiján feladta a versenyt, felesége, aki egy Alfa-Romeo-kocsit vezetett, amint a tribünök előtt egy kutyát ki akart kerülni, nekiszaladt a korlát-nak. Nagy páni középette a kocsit felborult és még harminc méternyire sodródott odébb, azután az országút közepén megállt. Az ut a legutóbbi eszések következtében nagyon rossz volt, úgy, hogy a Mercedes-kocsi már az első csoportban feladta a versenyt.

— **A haláliejes levelek.**... Kezdetben volt a „Halj meg Vidákovits”, egy meglibbant agyu ismeretlen levelezett névtelenül Bácskában mindenkivel s azt követelte, hogy egy Vidákovits nevű topolai tisztviselő tünjön el az élők sorából. Az ismeretlen azonban mégis hamarabb meguntta a sürgötést, mint a derék ártatlan Vidákovits az életet s a halált léhező levelek megírta, s aztán el is maradtak. Jött aztán a választási harc, amelynek során újra használatba jöttek a névtelen levelek. A választás, — főleg ellenzélinek hitt választók kaptak névtelen leveleket, amelyekben nem volt más, csupán egy *haláliej*. A bíró ismeretlen, ezzel akarta megrettenteni a szavazókat. Ugy látják ezt a bírót, annyira sikerültnek tartják, hogy mások is utánozzák s most a választás után is küldöznek haláliejes leveleket. *Kishegyesen* tisztelőtreméltó polgárok nap-nap után kapnak ilyen leveleket, amelyekben a haláliejesen kívül ebbszín szöveg, durva sértések és fenyegetések vannak. A hatóságoknak orélyesen hozzá kellene látni, s ki kellene nyomozni egy ilyen névtelen levelezőt, hogy a többieknek is elmenjen a levélírástól a kedvök.

— **Áthelyezések és nyugdíjazások a vajdasági közigazgatásban.** Beeskerek-ről jelentik: A belügyminiszter *Petrovics György* beeskereki rendőrkapitányt ugyanilyen minőségben Szentára helyezte át, *Dudás Emil* szentai rendőrcapitányt pedig nyugdíjazta. — *Aleksievics Alexander* vármegyei aljegyzőt a belügyminiszter a BBB. ügyosztályhoz Beogradba helyezte át, *Pohrec János* szakulai jegyzőt felmentette állásától a belügyminiszter.

— **Tanítói áthelyezés.** Szentáról jelentik: *Vukovics Mária* tanítónőt a közoktatásügyi miniszter Szarakanizsáról Szentára helyezte át.

— **Turisták katasztrófája Svájcban.** A londoni Daily Mail udósítást kapott Svájcban egy turistaszerecsélenségről, melynek *Edgar Wills* londoni régiségkereskedő esett áldozatul, mikor fel akart jutni a Mürren közelében levő *Schüthorn*-csucsra. Bátyjának és egy *Müller* nevű német leánynak társaságában meg akarta látogatni azt a helyet, ahol 1863-ban agyonsújtotta a villám *lady Arbutnot* angol turistánőt. Már majdnem feljutottak a csucsra, amikor egy hógörgeteg magával sodorta mindkettőjüket. Csak hosszas keresés után tudták őket megtalálni. A leány még élt, de *Wills*, aki fejével lefele esett be a hóba, már halott volt. *Wills*, a bristol-i Imperial Tobacco Company igazgatója. Mostanában több hasonló szerecsélenséget ért Svájcban idegen turistákat. Legutóbb egy francia mérnököt és két német turistát temetett maga alá a lavina.

— **Politikailag érdektelen követet küld Oroszország Tokióba.** Moszkvából jelentik: A szovjetkormány a tokiói orosz követség betöltésére nézve még nem döntött. Elsősorban a jelenlegi bécsi szovjetkövet, *Joffe*, jön számításba. *Trockij* is szóba került mint tokiói követ, de őt aligha fogják kinevezni, mivel állítólag egészségi állapotának helyreállítása végett üdülésre van még szüksége. Másrészt *Trockij*t Amerika számára szemelték ki. Moszkvában meg vannak győződve róla, hogy nincs messze az idő, amikor Szovjetország Washingtonba is követet küld. Tokiói követül kevésbé kimagasló egyéniséget fognak kinevezni, akinek személye nem okozhat politikai bonyodalmakat.

— **Véres verekedés a bukaresti egyetemen.** Bukarestből jelentik: A bukaresti egyetemen szerdán ismét véres verekedés volt. A sztrájkoló diákok megtámadták az előadásokon résztvevő egyetemi hallgatókat és agyafőbe verték őket. Katonaszág állította helyre a rendet.

A CSODA

Két fiatalember, akik vakon születtek és vakságban éltek le huszonhárom évet, most Denverben sikeres operációval visszanyerte a látását. Huszonhárom évig élni örökös sötétségben, behunytt szemekkel botorkálni a földön, félni, nyárni, tavaszuk nem örülni, emberi arcot, mosolyt sohasem látni — a legszörnyűbb sors, amivel az isten megbosszulhatja magát emberen, állaton. A két vakember lelkében egy más világ képe élt és a külvilágról csak éppen annyit tudtak, amennyit az ápolójuk mesélt, hogy vannak fák, házak, szántóföldek, amelyek tavaszal zöldbe játszanak és ősszel megsárgulnak, mint az arany. A napnak csak a melegét érezték, a cirógatását, de napfényt még sohasem láttak, az őszi alkonyatok csodálatos pompáját se itta be a lelkük és a karácsonyi hó csillogását. Mikor lefektették őket, akkor tudták, hogy este van és mikor megszólalt az ébresztő óra és behozták a reggeit, tudták, hogy felkelt a nap. A nappaluk és az éjjelük egyformán fekete volt és a világ örökös gyászban élt körülöttük. A két vak fiatalember most elvesztett egy másik világot, amelyben huszonhárom évet éltek és ebből a tulvilágból egy sikeres operációs művelet segítségével átléptek a földre, *földtámadtak* és újrászülettek. Milyen jó, milyen borzalmasan gyönyörű lehetett, amikor először néztek egymás tágranyit szemébe és álmélkodtak az élet egyszerű szépségén, a fán, a kőn, a madarakon és a színek *játszában*. Vad, ősbemeri kiáltozásba törtek ki — mint a hajósok, ha az árbócosárból földet jelzett az őrtálló matróz — mikor meglátták az ég és a föld színeit és sirva, dadogva tanulták az újszülött gyermekek: ez piros! ez kék! ez zöld! az hófehér!..... (t. i.)

— **Utonállás.** Szentáról jelentik: *Baldzs Lajos* szentai lakos egyik rokonánál lakodalmot volt. Este kilenc órakor átment a szomszédos boltba, hogy valamit vásároljon. A sötétben ismeretlen tettesek megtámadták és botokkal életveszélyes sérüléseket ejtettek rajta. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Újszülött hullaja a vasúti kocsiában.** Osijekről jelentik: A Samacsijevi vonat egyik kocsijában *Balog Eszter* takarítónő tisztogatás közben egy fehér papirosba burkolt csomagot talált. A csomag felbontásakor egy újszülött csecsemő hulláját találták benne. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a csecsemőt megfojtották. A rendőrség nyomozást indított.

— **Az első rádiópör.** Berlinből jelentik: Az országos törvénytörésen szerdán tárgyalták az első rádiópört. A felperes *Hoffmannsthal Hugó*, az ismert drámaíró, aki keresetet indított a berlini Funkstunde részvénytársaság ellen, mert tantiém nélkül közvetítette a rádió-előfizetőknek A balga és a halál című drámájának előadását. A bíró tanúk és szakértők megidézése céljából elnapolta a tárgyalást.

— **Meghalt az aranyásók nagyanyja.** A klondikei aranyászók kalandorai nagyanyjuknak nevezték *Nellie Cashmant*, aki most fejezte be kalandos életét az alaszka Dawson Cityben, nyolcvannégy éves korában. Fialat volt még, amikor Viktoriába került, mely a klondikei aranyászók kalandorainak első állomása volt. Boltot nyitott és ő látta el a legszükségesebb felszereléssel az aranyásókat. Sok meggazdagodott aranyásó köszönhette neki az első jó tanácsokat. Később maga is vásárolt és eladott aranyföldet, de maga nem gazdagodhatott meg, bár sokféle módon megkísérelte a boldogulást. Hosszu ideig lakott Alaszkaiban, de nyolcvan-észtendőskorában visszatért Arizonába a hőmezőkön keresztül; nem rettent vissza a hétszázötven mérföldnyi úttól.

— **Féltékenységből leharapta menyasszonya orrát.** Rómában különös me-
relytet követett el a minap *Carlo Caponetti* harmincöt éves tisztviselő egy *Margherita Landi* nevű fiatal leány ellen, aki menyasszonya volt. Autombilon kirándulásra mentek, de utközben szóváltás támadt köztük *Caponetti* féltékenysége miatt. Az ucca közönségét kétségbeesett kiabálás riasztotta meg. A leány kiabált segítségért, mert *Caponetti* magához szorította és leharapta az orrát. A soffőr megállította az autóbilt és egy rendőr letartóztatta a különös vőlegényt, a leányt pedig be szállította a kórházba, ahol gyors segítséggel még visszavarrhatták leharapott orrát a helyére.

— **Műkedvelőelőadás Jászón.** A jászói műkedvelők szombaton és vasárnap jól sikerült műkedvelőelőadást rendeztek, amely alkalommal *Tóth Ede* a „Falu rossza” című háromfelvonásos népszínműve került színpadra. A címszerepét *Kelemen Gyula* tanító játszotta nagy rátermettséggel, *Boriska* szerepében pedig *Hirsch Jolánka* nyújtott kitűnő alakítást. Sok tapsot kapott *Szemerédi Marika* is temperamentumos játékáért. A többi szereplők *Jaksa József*, *Horváth Ferenc*, *Szabó Ida*, *Simon Mihály*, *Rabi Józsefné*, *Szemerédi Annuska*, *Séra Józsefné*, *Séra Sándor*, *Németh Nándor*, *Agó Mátyás*, *Tóth István*, *Bacsó Jánosné*, *Tóth Pál István*, *Szemerédi Simon*, *Mészáros Ferenc*, *Tóth Lajos* szintén hozzájárultak az előadás sikeréhez. Az előadás kitűnő rendezésért *Rozgonyi Mihály* tanítót illeti dicséret.

— **Tettonért zsebtolvaj.** Szentáról jelentik: *Viktor Mihály* szarabecsei földműves zsebéből a szentai vasúti pénztár előtt jegyváltás közben kilopták a pénztárcáját, amelyben 1800 dinár volt. *Viktor* észrevelte a lopást és kiáltani kezdett, mire az utazó közönség és két rendőr a futásnak eredt tolvaj után vetették magukat és sikerült is a zsebtolvajt egy *Sándor* nevű cigány személyében elfogni. A rendőrség a zsebtolvajt letartóztatta.

— **Öngyilkosság.** Noviszadról jelentik: *Wurster Lipót* rumai származású petrovaradini kádár hétfőn délután hat órakor a petrovaradini Duna-oldalon, *Ribjaci* hajóállomásnál egy csónakból a Dunába ugrott és elúnt a hajók között. Kabátjában, melyet a hajóállomás mellett levő vincellérkunyhóban hagyott hátra, négy bucsulevelet találtak. A holttestet szerdán délelőtt a halászok megtalálták és azt délután az orvosok felboncolták.

— **Öngyilkos csendőr.** Beogradból jelentik: *Obrnovics Novák* csendőr az egyik beogradi iaktányában szolgálati revolverével hasbalotta magát. Súlyos sebesüléssel kórházba szállították. Az öngyilkossági kísérlet oka az volt, hogy *Obrnovics* a napokban a kerületi rendőrség irodájában egy tisztviselő ellen erkölcselen támadást intézett és ezért szigorú büntetés várt rá, amely elől a halálba akart menekülni.

— **Egyiptom az idén nem küldi Mekkába a szent szőnyeget.** Kairóból jelentik: Tekintettel arra, hogy *Hedzsaszban* az utóbbi időben számos gyilkosság és rablás történt, az egyiptomi kormány elhatározta, hogy ebben az évben nem küldi el Mekkába a szent szőnyeget. Eddig ugyanis az egyiptomi kormány minden esztendőben rendelkezésre bocsátotta a szent szőnyeget, hogy azzal borítsák be *Mohamed* sírját.

— **A német posta az egész birodalomra kiterjeszti a rádiót.** Berlinből jelentik: A német birodalmi postaminisztérium azzal a nagyszabású tervvel foglalkozik, hogy még ebben az évben husz rádióállomást rendez be s azokat egyelőre kábel segítségével, később dróttalan módon összeköttetésbe hozza egymással és a központ Berlinben lesz. A berlini nagy leadóállomás egész Európával kapcsolatot fog teremteni, hogy minden rádióállomással összeköttetésbe jusson.

— **Gyógyszerészkamara alakul.** Noviszadról jelentik: A közegészségügyi minisztérium elrendelte a gyógyszerészkamara felállítását. A kamara a gyógyszerészek kári érdekeit fogja szolgálni, de egyúttal a gyógyszerész fejelemi hatósága is lesz. A kamara alapszabályait *Mirkovics Andrija* gyógyszerész a Glas Apotekarsvo szerkesztője készítette el. A kamara tagjait márciusban fogják megválasztani az ország gyógyszerészei.

— **A kormány egymillió háromszázezer dinárt szavazott meg a noviszadi hid felszerelésére.** Noviszadról jelentik: A minisztertanács keddi ülésén egymillió háromszázezer dinár hitelt engedélyezett a noviszadi építési igazgatóságnak a Noviszadon létesítendő új dunai hid felszerelési költségeire. A minisztertanács döntése hatalmas lépésekkel viszi előre a dunai hid rég húzódo ügyét. A hidépítés befejezése is már nagyban folynak. Az új dunai hid 1926 őszére elkészülhet.

— **Ujabb kabaréelőadás Páter Vazul gyermeknépkonyhája javára.** Február 28-án és március 1-én, szombaton és vasárnap este *Garay Béla* rendezésében újabb kabaréelőadás lesz a városi színházban *Páter Vazul* gyermeknépkonyhája javára, teljesen új műsorral és a legjobb helyi műkedvelők közreműködésével. A kabaréelőadásokra jegyek már előre válthatók a Sági-féle csemegekereskedésben.

— **Esperantó-kurzus Szuboticán.** A szuboticei esperantó-egyesület Szuboticán tizhetes esperantó-tanfolyamokat rendez. A tanfolyamra hétfőn és csütörtökön este 6 órakor lehet jelentkezni a polgári iskolában.

— **Hőesés és nagy szélvihar Angliában.** Londonból jelentik: Anglia fölött heves szélvihar dühöngött, melyet kitartó hőesés kísért. A csatornán a déli szél gyorsasága időnként elérte a hatvan mérföldes óránként sebességet. A francia és angol partok közt közlekedő hajók rendkívüli nehézségekkel küzdöttek. A tengeren lévő halászbárkák sietve menekültek a kikötőkbe. Folkestoneban és Doverban a hullámtörés tekintélyes károkat okozott.

— **Csathó Kálmán megvált a budapesti Nemzeti Színházról.** Budapestről jelentik: *Csathó Kálmán*, a Nemzeti Színház főrendezője más irányu elfoglaltságára való hivatkozással szerdán megvált állásától.

— **Az elfogott cukorgyári gyilkosokat átadták a becskeréki ügyészségnek.** Beeskerek-ről jelentik: A csendőrség szerdán Beeskerekre szállította *Bugar Salamon* cukorgyári gyilkos kézrekerült rablótársait, *Zsukc Mikulát* és *Magda Julist*, akiket átadták az ügyészségnek. A rablóbanda többi tagjai után tovább folyik a nyomozás.

— **Orvosi hír.** Dr. Müller Mátyás orvos Novi-Vrbason, saját házába (Kralja Petra ulica 399) költözött s rendeléseit ott február 23-án megkezdte. Röntgen-laboratórium, kvare- és diathermia-kezelések.

— **Nagy hajszá után elfogtak Prágában egy rablógyilkost.** Prágából jelentik: *Kraser Frigyes* semftenbergi iparossegéd egy cinkostársával együtt januárban behatolt egy molnár házába, ahol a molnárt súlyosan megsebesítette és kirabolta. Februárban *Dachau* környékén meggyilkolta a molnár feleségét, gyermekét és egy molnárlegényt. Azóta hasztalan körözték a gyilkost, akinek arcképét a prágai rendőrség szétosztotta a zsidóbusok között, mert biztosra vette, hogy a rablógyilkos az áldozatok ruháit értékesíteni fogja. Hétfőn egy prágai zsidóbusnál a *Maisel* utcában megjelent *Kraser* és több ruhamentőt kínált eladásra. A zsidóbus azonnal értesítette a rendőrséget, de a gyilkos megneszezte a dolgot és elmenekült. Órák hosszat hajszolták a prágai rendőrök uccáról-uccára, míg végre a *Belvedere*-ben elfogták. Zsebében alszókállt, parókát és fekete szemüveget találtak.

— Az angol király állapota javul. Londonból jelentik: A jelentések a király állapotának javulásáról szólnak. A király rövid időn belül valószínűleg elhagyhatja betegágyát.

— Elfegyzés. Lederer Ella (Kőcedin) és Bergl Géza (Centa) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Lázadás tört ki Anatóliában. Konstantinápolyból jelentik: Anatólia déli részén lázadás tört ki. Urfa és a perzsa határ között tizenkét tartományban kihírdették a hadiállapotot. A kurd törzsek lázadtak fel a kemalista uralom ellen. Angorában nem tulajdonítanak nagyobb fontosságot a lázadásnak és azt hiszik, hogy azt külföldről mozgatták.

— Kerékpártolvajlás. Noviszadról jelentik: Pollák Miklós munkástól ma a Miletics-ucca 9. szám alatti ház előtt a kapuhoz támasztott kerékpárját ismeretlen tettes ellopta. A kerékpárnak gyári száma 20910, rendőri száma 303.

— A szentai zsidó nőegylet jótékony célú társasvacsorája. A szentai zsidó nőegylet március 10-én az Eugén-szállóban jótékony célú társasvacsorát rendez.

— Egy erdélyi zenetanár tragikus halála. Kolozsvárról jelentik: Resch György, a gyulafehérvári gimnázium zenetanára, kedden este hazamenet a városban levő lakására a vársánc korlátja mögé tévedt és onnan a mély sáncárokba bukott. Azonnal szörnyethalt.

— Ketreceből kiszökött oroszán egy város uccáin. Az oráni állatkertben kiszökött a minap ketrecéből egy oroszán és órákig járt-kelt a város uccáin, nagy rémületbe ejtve a járókelőket. A rendőrök nem akarták lelőni az értékes állatot és kiabálással igyekeztek visszatéríteni ketrecébe, mikor azonban nem használt a rémitgetés, mégis megsebesítették egy lövéssel. Az oroszán ekkor visszazaladt az állatkertbe és az őrei ismét bekergették a ketrecébe.

— Az Ártatlan Zsuzsi március harmadikán és negyedikén este 8 órai kezdettel kerül bemutatásra teljes színházi zenekar közreműködésével. A főszerepeket Sz. Farkas Teri, Doktor Margit, Kiss Jenő, Kocsár Ferenc, Weisz Buba és Szabó Marci játsszák. Mindkét előadásra jegyek Balázs J. Jenő divatáru üzletében kaphatók.

— A kínai császár elmenekült Pekingből. Londonból jelentik: A fiatal kínai császár, aki merénylőktől félti életét, feleségével együtt Pekingben a japán követségre menekült és japán diplomáciai oltalom alatt Tiencsinbe utazott. Vele van egy kínai tudós, aki az ifjú császárt tanítja. Tiencsinből a trónjavesztelt császár feleségével és tanítójával Anglia felé vette útját.

— Nyilatkozat. A menekültek szubotica szervezeteinek vezetősége részéről a Hírlap február hó 25-iki számában megjelent nyilatkozattal szemben, amely szerint a Hírlap szerkesztőségének nincsenek emigráns-tagjai, annak megállapítását kérik, hogy a Hírlapnak fennállása óta mindig voltak és most is vannak emigráns-munkatársai.

— A napsütéses Adria. Hotel Miramare Crikvenica. Hideg és meleg tengeri fürdők. Szobák teljes ellátással napi 85—95 dinár.

— Kövérség ellen egyedül a Villan tea hat óriási sikerrel. Az összes szakemberek elfiszerik ezt. Kapható valamennyi gyógyszerárban és drogériában. Készíti: Mr. D. Villan laboratorijuna, Zagreb, Prilaz 71.

KÖZGAZDASÁG

A novisadi tőzsdetanács ülése

A novisadi tőzsdetanács szerdán délelőtt féltíz órakor dr. *Dungyarszky* Gedeon elnökletével és dr. *Stefanovics* Zsarkó kormánybiztos részvételével ülést tartott, amelyen dr. *Petrovics* Brankó főtitkár beszámolt a tőzsde múlt havi forgalmáról. Eszerint januárban 1850 vagon gabona- és lisztforgalmat bonyolítottak le, s az értéktőzsdén 396 darab értékpapír 51.217.50 dinár forgalmi és 250 ezer dinár névértékben cserélt gazdát.

A tőzsdetanács a szombori *Mare r.t.* három indítványával foglalkozott.

A *Mare* indítványozta, hogy az expertizék minél eredményesebben működhessenek és eöből az eddigi jogszokás módosíttassék. A tőzsdetanács elhatározta, hogy ezentul expertizék hetente háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt 11—1-ig tartassanak, amelyekre — eltérőleg az eddigi szokástól — a szakértőket már előzetesen kiendelik.

A *Mare* második indítványa azt kívánta kimondani, hogy az expertizék-nél mind a három ítélkező bíró gabonakereskedő legyen. A tőzsdetanács, miután eddig is ez volt a gyakorlat, napirendre tért az indítvány felett.

Ellenben a *Mare* harmadik indítványára, amely azt célozta, hogy exekúcióknál a kényszervételeket és eladásokat ne kelljen nyilvános árleltés útján fedezni, hanem rendes adásvétel útján, a tőzsdetanács kimondotta, hogy ilyen fedezések csak *rendes tőzsdei* alatt és csakis *hites tőzsdeügynökök* közvetítésével eszközölhetők, azonban a fedezni kívánó fél köteles a vételt nyomban a napos tőzsdebiztosnak és a főtitkárnak bejelenteni és ezek a fedezések csak akkor érvényesek, ha az üzlet a *napidron* jött létre, amit a napos tőzsdebiztos és főtitkár együttesen jogosított megítélni.

Lagyevics és *Jovanovics* zemuni cég javaslatára a tőzsdetanács kimondotta, hogy a *rinuza* berendezés költségeinek fedezésére a szerződő felek megállapodhatnak.

Ezután dr. *Borota* Branislav jogügyi titkár terjesztette elő a Bács megyei Naplóban már ismertetett jelentését a külföldi özsdeken tett tanulmányutjáról. A tőzsdetanács *Grigorievics* Miklós lemondása folytán megüresedett szakhivatalnok állásra *Manoflovics* Szvetozár bankhivatalnokot és *Petrovics* Zsarkó lemondása folytán megüresedett tőzsdeügynöki állásra *Gavanszki* Tódort választotta meg.

Végül a tőzsde tagjain felvették: *Weltzenfeld* és *Tarsa* szubotica szakszaks és ponyvagyáros, *Zsivkovics* és *Steics* bácskogradi stei gabonakereskedő, *Zsurzsai* Tódor pancsevői gabonakereskedő és *Radics* Milenko szubotica földbirtokos.

A magyar Jegybank elnöke az új magyar valutáról. Budapestről jelentik: *Popovics* Sándor, a magyar Jegybank elnöke újságírók előtt nyilatkozott a magyar korona stabilitásáról és az új magyar valutáról. Kijelentette, hogy a magyar koronát a font árfolyamához igazodva akarják stabilizálni, úgy hogy körülbelül 340—350.000 magyar korona legyen egy angol font. Hogy milyen új pénzre fognak áttérni, az *Popovics* szerint még nem bizonyos, valószínűleg

azonban, hogy az új valuta a korona aranyértékét fogja jelenteni, esetleg úgy, hogy 100.000 korona lesz egy aranykorona. Az új valutára való áttérés akkor fog megtörténni, ha a font eléri az aranyparitást.

Kilépés egy gabonacég kötelékéből. A következők közlését kérik: Tisztelettel értesítjük t. üzletfeleinket, hogy *Csernyei* Jenő urral eddig fenállott társasviszonyt a mai napon barátságosan felbontottuk, amiről tudomást venni méltóztassanak. Novisad, 1925. február 24. B. Balabusics és Tsa. Balabusics Bozsádár s. k. Csernyei Jenő s. k.

Az Első Horvát Takarékpénztár új fiókjai. Zagrebi jelentés szerint az Első Horvát Takarékpénztár (Prva Hrvatska Stedionica) üzletkörét kiterjeszti és átveszi a Központi Hitel- és Kereskedelmi Bank (Centralna Banka za Trgovinu i Industriju) zagrebi intézetnek novisadi, bródi, djakovói, karlováci, ivaneci, maribori, pozsegai és varasdi fiókjait. A Hitel- és Kereskedelmi Bank főintézete működését továbbra is változatlanul folytatja.

SPORT

Bácska—Sport. Március elsején, vasárnap délután a két egyesület barátságos mérkőzést játszik a Bácska-pályán. A Bácska a legutóbbi beogradi összeállításban szerepel, a Sport is legjobb tizenegyét viszi a küzdelembe. Előmérkőzést az I-b csapatok játszanak.

A Szegedi AK Prágában. A többszörös magyar bajnokcsapat, a Szegedi AK vasárnap a Sláviával fog mérkőzni. A háboru óta ez lesz az első eset, hogy magyar csapat fölkeresi a csehszlovák fővárost.

Nurmi és Frigerio. Newyorkból jelentik: Baltimoreben, illetve Bostonban a két európai versenyző, Nurmi és Frigerio ismét pompás eredményeket ért el, bár Nurmi nagy turája során ismételtén megjavított 2 angol rekordjától, de még Shrubbétól is, ezuttal elmaradt. Eredmények: 2 angol mérföldes futás: 1. Nurmi 9 perc 18.6 mp., 2. Booth, 3. Prim. (Ez a verseny Baltimoreben volt.) 4000 méteres gyaloglás: 1. Frigerio 18 perc 20.4 mp., rekord, 2. Wilson, 3. Bell.

MEINL TEA
új termés

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1925. február 25.

Budapest deviza 11.60—11.65, valuta 11.40—11.62.

Prága deviza 54.75—55.25, valuta 54.50—55.

Berlin deviza 6.72—6.74 milliárd márká, valuta 6.68—6.72 milliárd márká.

Bécs deviza 11.38—11.42, valuta 11.33—11.39.

London deviza 296.

Newyork deviza 1.61.

Beograd, febr. 25. Zárulat: Páris 3.24—3.26, London 296.90—297.25, Newyork 62.25—62.35, Genf 11.96—11.99, Milánó 25.3750—25.40, Amsterdam 25, Berlin 14.85—14.87, Bécs 8.78—8.80, Prága 184.75—185, Budapest 8.63—8.65, Bukarest 30.25—30.50.

Noviszadi terménytőzsde, február 25. Teljes fizetlenség, lanyha irányzat. Buza, bácskai 76—77 kg-os 455 dinár, Tengeri bácskai 195 dinár, bácskai március-áprilisi 215 dinár, bácskai április-májusi 215 dinár, bánáti, bégai, hajóállomáson 205 dinár, szerémségi 195 dinár, szerémségi március-áprilisi 212.50 dinár, Korpa bácskai 170 dinár.

Csikágói gabonátőzsde, febr. 24. Buza májusra 187.625, Buza júliusra 156.25, Buza szeptemberre 146.875, Tengeri májusra 129.125, Tengeri júliusra 130.5, Tengeri szeptemberre 129.375, Zab májusra 59.5, Zab júliusra 54.875, Zab szeptemberre 53.875, Rozs májusra 161.625, Rozs júliusra 136, Rozs szeptemberre 119.

Newyorki gabonátőzsde, febr. 24. Buza őszi vörös 205.625, Buza őszi kemény 201.625, Tengeri 135.125, Liszt sp. w. cl. 840—875. Az irányzat búzánál tartott, tengerinél alig tartott.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: *Duna*: Bezdán 185 (—15), Bogojevó 267 (—5), Vukovár 198 (—6), Palánka 205 (—6), Noviszad 188 (—2), Zemun 186 (+21), Pancsevó 156 (+20), Szmederevó 260 (+19), Orsova 174 (+24). *Dráva*: Maribor 60 (—5), Donji Miholjac 74 (—12), Osizjek 108 (—9). *Száva*: Zagreb 90 (—30), Sisak 540 (+10), Jasenovac 668 (+14), Samac 350 (+48), Mitrovica 356 (+69), Beograd 120 (+13). *Tisza*: Senta 108 (+40), Bece 87 (+25), Titel 186 (+12).

Amerikai olajok
Amerikai benzin
Amerikai petroleum

KLEIN GÉZA
SUBOTICA

SMYRNA SZÖNYEGEKET
művészi kivitelben készít
Gyapjuipar rt. Vel. Becskerek

Képviseletek:
Subotica: Hoffmann Mihályné özvegye
Novisad: Krausz Edo

Képviseletek:
Sombor: Butoresarnok
Zagreb: S. Turković, Oktagon

NYILTTÉR.

Uj szobafestő és mázoló

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a Stern Zsigmond szobafestő cégtől 18 évi működés után kiléptem és a Pajo Kujundžićeva ul. 11 szám alatti a Molczter-házban

szobafestő és mázoló műhelyt nyitottam

Suboticán töltött hosszú működésem biztosíték arra, hogy az e szakmába vágó munkákat a legizlésebben fogom elkészíteni. miért is a n. é. közönség szíve támogatását kérem

Tisztelettel

Matkovics Simon

szobafestő és mázoló

Lakás: III. Kumič čeva ul. 47.

1201

Poziv

J. A. D. „BAČKA“ dana 7. marta o. g. p. podne u 4 sata drži svoju godišnju redovnu veliku skupštinu, na koju se članovi ovim putem pozivaju. Skupština će se održati u restoraciji Hotel Nacional-a.

1633

Upravni odbor.

DAMA

FEHÉRNEMŐSZALON

Tolstojeva (Ódor) ul. 21

Jutányos áron készít:

női- és gyermek-fehérműt, hozott és saját anyagból, azonkívül

pyjamákat, ágygar-niturákat, stórokat stb. a legszebb kézmunkával. 9007

BUTOR

tömör keményfa, elsőrangú gyártmány. Versenyen kívüli árak! Nagyban és kicsinyben. Teljes hálószoba berendezés I-a keményfából 4400 din.-től feljebb
Teljes ebédlő berendezés divatos 12.500 din.-től feljebb
Teljes konyhaberendezés fehérre lakkozott 1950 din.-től feljebb

„DOMUS“ bútorgyári-terakat Dornat Pessing Novisad, Zoljeznička utca 105-107. Mitrovica, Planička-ul. 9-11.

MŰBUTOROK

LEGOLCSÓBBAN

Erdélyi Antal

lakásberendezési vállalatánál, IV. Sudarevića u. 4

Uj könyvek! Most jelent meg!

Dr. Milkó Izidor (Bacdeker) hat új könyve

- 1) Firenzei eset és egyéb elbeszélések
- 2) A miniszter barátja, Mosolygó történetek
- 3) Szekuldné és társai, Egy kötet vidámság
- 4) Asszonyok (Novellák és egyébek)
- 5) Irók és hőnyvek (Elbeszélések)
- 6) Bacdeker vársáiból (Novellisztikus dolgok)

A újabb magyar szépirodalom legjobb művei. A könyvek művészi kiállításuk révén is ajánlhatók minden könyvgyűjtőnek
A 6 kötet ára portómentes küldésével 320 dinár
Egy-egy kötet ára 60 dinár

Megrendelhető a BACSMEGYEI NAPLO kiadóhivatalában Suboticán és a főkiadóhivatalban Novisadon

A KÖNNYEK

Irtó: Albert Jean

— Hogy megkéstél, mondta végtelen gyöngédséggel a művész, mikor férje a szobába lépett.

— Auto... baleset, — dadogja a férfi és tévován tántorog ide-oda — auto... baleset...

Csak rá kellett néznie, — részeg volt, mint mindig...

Az asszony arca elborult.

— Fogsz... fogsz te rög-tön... nevetni... — Nevetni! Valahányszor részegen jött haza, — és mindig részegen jön haza — ezt követeli tőle. Hogy nevéssen! Tanul, kinődik, fárad, próbál, reggeltől estig s mikor férje hazavergődik Páris lebujaiból, ahol napokon át kártyázott és ivott, azt követeli, hogy nevéssen... kacagjon!

Nevetni! Egész Páris ismerte mosolyát, — ha másuttan nem, a fogkrémreklámokról, amelyek az ő bájos mosolyát vitték vásárra...

— Nevéss hát... nevéss! — ordított most már a részeg ember, míg az asszonyt megreemtette a szégyen és az utálat. Irtózatosan szenvedett.

— Ne... nevéss... A szobalány behozta a levest.

— Már eszünk? — Igen. Tudod, hogy félkilencre a színházban kell lennem.

A férfi bárgyán néz a párolgó levesre s az asszony hiába keresi ezek közt a dult, petyhüdt, rángatózó vonásokat közt annak a régi, szép férfiarcnak emlékét, amely valaha annyira elszédítette.

— Légy vig... Nem ér-ted, légy... vig!

— Hisz vig vagyok, hát nézd milyen vig vagyok, — sóhajt szomorúan a válasz.

— De nevéss! Nevéss! Hogy sikered legyen! Nevéss! Nem hallod! Parancsolom... nevéss!

Végtelen keserűséggel hangosan felkacagott s megjelent arcán a vidámságnak az a buszmaszkja, amelyet a férfi megkövetelt.

— Na... látod! Így helyes...

Szörnyű léggör nehezedett a szobára, a szobalány idegei is kezdtek felmondani a szolgálatot, aki szinte remegő kézzel tett-vett az asztal körül.

— De ellátnám a baját, ha az asszony helyében volnék, — gondolta magában.

Az asszony sejtette, hogy a szobalány mire gondol most — és eszébe jutott Sarjac, a szerzője, aki ugyanezt másképp formulázta:

— Hagyja ott, — jutottak eszébe a kedvesen csengő szavak, amelyek annyiszor hangzottak el az öltözőjében. — Hagyja ott, ilyen fiatalos, bájos, intelligens teremtes igazán hamar kezdhet új életet. Nem egy férfit, aki boldog volna, ha támasz lehetne...

— Hazabeszél? ...

— Talán... Higyje el, ugy szeretnék valamit tenni önért. Akarjon valamit tőlem... Parancsoljon.

Csodálatos élesen emlékezett vissza minden szóra; és visszaemlékezett arra, hogy lámpalázát milyen kedvesen hűtötte a férfi gyöngéd biztatása.

— Csak semmi lámpaláz. Tudom, nem akarta ezt a szerepet, de sikere lesz... óriási sikere.

A harmadik felvonás nagy jelenete előtt a férfi ismét tanitgatta, buzdította, kérlelte:

— Tudjon sirni... könnyezni.

És könnyezett... Addig csak a glicerin-könnye-két ismerte, amelyek a rendező intésére leperegnek a szemhéjről... most, a siró szerepben feltört belőle a zokogás, de túl a szerepén és könnyei, mint valami izzó patak futottak le kipirult arcán.

Óriási sikere volt és mikor vége volt az előadás-nak, azt mondta Sarjacnak:

— Öt éve vagyok férjnél... Öt év el nem sirt könnyeit kellett pótolnom.

... Mindez eszébejutott most, mikor a férfi egyre azt ordította: nevéss... nevéss...

BÁLI

MEGHIVÓK

BELÉPŐJEGYEK

SZINLAPOK

OLCSÓN IZLÉSES

KIVITELBEN

VIDÉKRE 24 ÓRA ALATT

SZÁLLITHATÓK

MINERVA NYOMDA

SUBOTICA

BÉRHAZ

emeletes új épület, 15 évi adómentességgel, Novisadon, a Fő-utca közvetlen közelében.

OLCSÓN ELADÓ

A ház két nagy és egy kisebb modern lakásból áll, melyekből a földszinti lakást az eladó négy évre magának tartja fenn, míg a többi lakások a vevőnek rendelkezésére állnak.

Felvilágosítással szolgál Schmolka hirdetőiroda, Novisad Futoski put 2.

RADIÓGÉPEK

Elsőrendű angol, német, osztrák alkatrészekből összeállítva, alkalmazva a mi itteni viszonyainkhoz, 1, 2, 3, 4 és 5 lámpával, teljesíti egész Európát és Amerikát is

1500 din.-től 4000-din.-ig

Egredűi engedélyezett hazai cég. Csak saját készítmény. A gépek Jugoszlávia minden részén kipróbálva. Saját kancsolási sémák.

Kérje legújabb árjegyzékünket!

„RADIOCONTINENTALE“

JIRASEK & KRAUS, BROD n/s.

Fontos földbirtokosoknak és gazdáknak!

A Veiki-Becker-éki Olajgyár az idén ősszel ismét fűveszt üzemelt és így na jobb mennyiségű olajmagokra, nevezetesen repcére lesz szüksége.

Ezért a gyár felhívja a földbirtokosok és gazdálkodókat, hogy földjeiken nagyobb mennyiségű repcét termeljenek, mert a repcetermelés sokkal jövedelmezőbb, mint a gabonatermelés.

Az érdeklődőknek bővebb felvilágosítást készíttünk az

Olajgyár Igazgatósága
Veiki-Becker-éken

1570

FERD. PIATNIK & SÖHNE WIEN
PIATNIK NÁNDOR és FIAI BUDAPEST
KÁRTYAGYÁRAK

kizárólagos képviselők egész Jugoszlávia területére

F. BEDŐ SUBOTICA

Šenoe ul. 19. Telefon 436.

Tekintettel a forgalomban levő hamisított bélyegzőjú kártyákra, csak a nálam vásárolt kártyákért vállalok felelősséget.

„VESNA“

DIONIČKO DRUŠTVO ZA PLOVIDBU
SUŠAK

Kényelmesség Biztonság
Gyorsaság Olcsóság

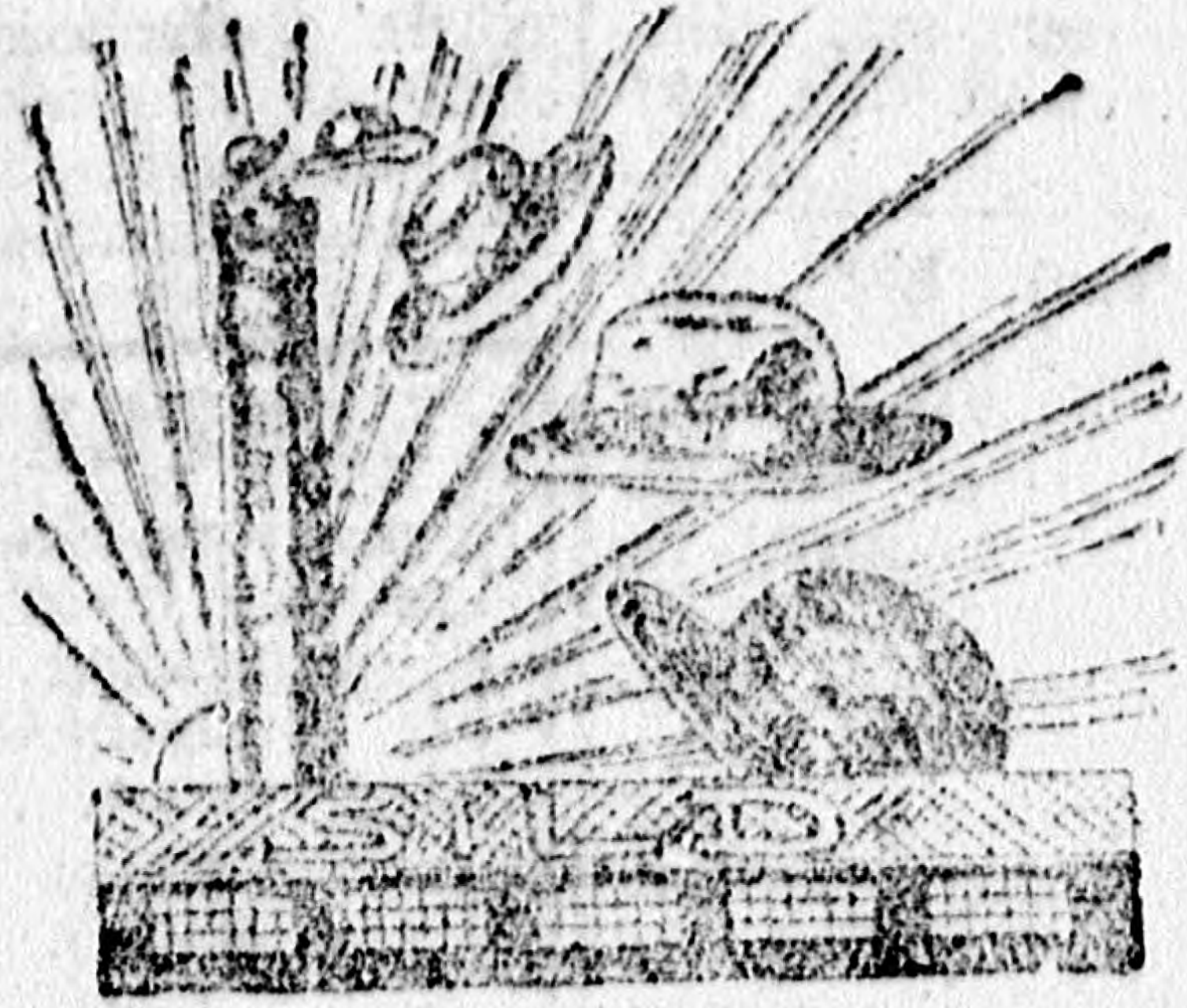
HAZAI HAJÓVAL

HAZAI KIKÖTŐBŐL

AMERIKÁBA

A „Vesna“ Tengerhajózási R. T. Sušak megkezdte rendszeres havi járatát Braziliába és Argentínába. Ingyen, valamint fizető utasok számára ingyen felvilágosítást ad. „Vesna“ d. d. za plovidbu Sušak és képviselők:

Damjan Branković, Beograd, Palata Beogradske Zadruga; Središnji Savez Hrvatskih Seljačkih Zadruga, Putnički Odjel, Zagreb, Mihanovičeva 2; Središnji Savez Hrvatskih Seljačkih Zadruga za Bosnu i Hercegovinu, Sarajevo, Aleksandrova ulica; Zadruga Zveza, Ljubljana, Dunajska cesta 28; A. Bošković i Sin, Pančevo, Jabučki put 10; Brajković i Tatarin, Vel-Bečkerek, Geteova ul. 24; Ispostava Središnjeg Saveza Hrv. Selj. Zadruga, Dolnja-Lendava; Nikola Piturić, Bitolj; Ivo Veraja, Metković; P. Kovačev, Šibenik; Braća Matković, Split, Zadarska 10; Dubrovačka Trgovačka Banka, Dubrovnik. 1600

Hölgyek és urak figyelmébe!

Megérkeztek a külföldi legmodernebb női kalap-formák, amelyekre elvállalom mindennemű és minőségű női szalmakalapok átvarrását és minden színben festését. Új női szalmakalapok 75 dinártól feljebb, valamint női kalapdíszek nagy választékban kaphatók. Mindennemű férfikalapok átalakítását is elvállalom

SILD KALAPIPAR
SUBOTICA, CSIRKE-PIAC

FASZÉN

száraz kirostált 1-a áru
1.70 dinár
a **TRANSPORT**
Paličai-uti telepen (legalább 10 kg. tételekben)
d. e. 10-12-ig, d. u. 3-4-ig.

ÜVEGEKET VESZEK

3, 5, 7 és 10 deciliteres nagyságban. 3 drb kékített üvegért 1 üveg finom kékített adok.

Kalmár Vegyipar
Subotica
Zmaj Jovin trg 5.

Megérkeztek a tavaszi újdonságok!

Olcsebb mint bárhol! Óriási választék!

Kereskedők, uriszabók, magyarszabók
a legolcsóbban szerezhetik be az összes legújabb divatu szöveteket és kellékeket

Tavaszi öltöny és felöltőszövetek

a legolcsóbban a legfinomabb minőségben kaphatók

PRESSBURGER SÁNDOR
SUBOTICA, TRG SLOBODA

Nagyban! Kicsinyben!

Hizott marhát hizott sertést

vagontételben is veszek
KARDOS ANDOR
Veliki-Becskerek Telefon 110.

TÜZIFÁT

állandóan szállit
Aleksander Gvozdenović i Drug
Žaravac-Derventa (Bosna)

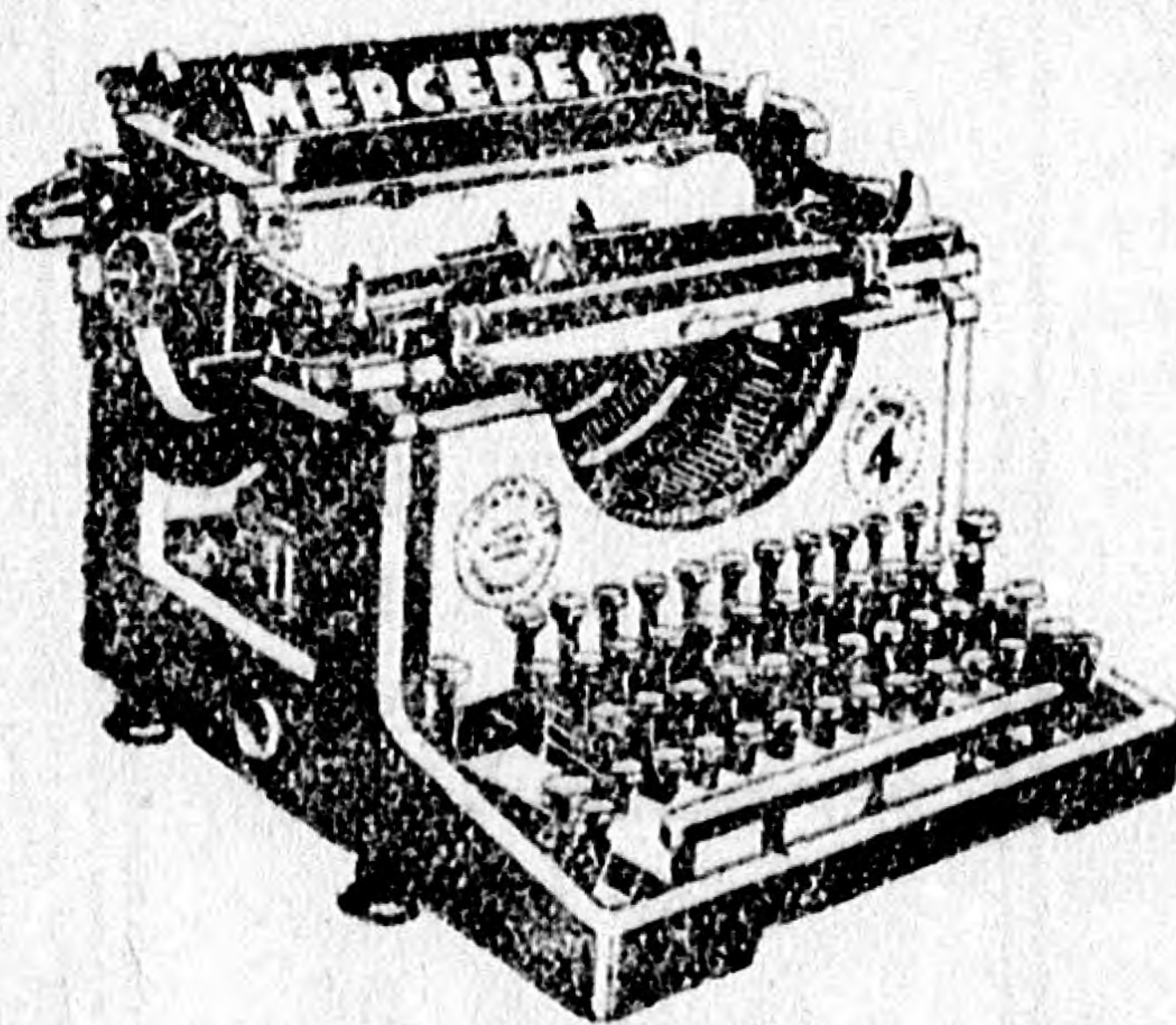
MÉRT RONTJA HITELÉT?

A kézzel vagy rossz írógépen írt levéllel időt pocsékol, bizalmatlanságot kelt. hitelt ront! A kifogástalan külsejű, jó írógépen írt levéllel időt takarít, bizalmat kelt, hitelt szerez!

VEGYEN „MERCEDES“ IRÓGÉPET!

Villamos írógépek

A legmodernebb számszám s szaktudás nélkül szétszedhető és karbantartható kicsorélhető betűzetű írógép

Utazó írógépek

Megtakarítja a mechanikusnak fizetett karbantartási díjat. Egy géppel latin és cirill betűvel írhat

Írógépjavítást vállalunk

Részletre is kaphatja! Ha vevőnk minden írodafelszerelési és papírart stb jelentékeny engedménnyel kap) Kérjen azonnal ajánlatot és prospektust **S. H. S. vezérképviselőt WILHEIM S. és FIA SUBOTICA**

Leipzigi tavaszi vásár

1925. március 1-től március 7-ig

Általános mintavásár technikai és építési vásárral

A világ legrégebbi és legnagyobb kiállítása, legkedvezőbb bevásárlási alkalom, legnagyobb idő és költségmegtakarítás. Őszi vásár 1925. augusztus 30-tól szeptember 9-ig. Bejelentéseket elfogad és ingyenes felvilágosítással szolgál.

MILAN LUJANOVIĆ, Knez Mihajlova 47.
Telefon 647 — BEOGRAD.

Hölgyeim! Az elegancia csúcspontja, ha

Les Tissus A.G.B

anyagokat visel, amely minden elsőrendű üzletben kapható

Csak nagyban! eladás:

ZAGREB, JELAČIĆEV TRG 20/III. — TELEFON 6-99.

WEITZENFED és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Telefon: 190 sz.
Táviratcím: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota.
Telep: Sentaí put.

PERZSA és SMYRNA SZŐNYEGEK

NAGY VÁLASZTÉKBAN MOQUETTE-, GOBELIN, és SELYEM BUTORHUZATOK, FÜGGÖNY és DRAPERIA, ANYAGOK, KOKUSZ, SPÁRGA és GYAPJU FUTÓSZŐNYEGEK, PATENT ROLETTA RUDAK

AJÁNL: LÓPOKRÓCOT, TÜZOLTÓ- és KERTI TÖMLÖKET, UJLISZTES, GABONÁS, GYAPJU-, TOLL-, KOMLÓ- és SZALMAZSÁKOKAT, MATRAC- és ROLETTA SZÖVETEKET JUTABÓL és LENBŐL, MINDENMŰ HÁZIVÁSZNAT, ZSINEGET, KÖTELET és HEVEDERT. EREDETI KÉVEKÖTŐ MANILLA KOMLÓ ZSINEG

PONVUAEADÁS és KÖLCSÖNZÉS

SIRAČKA PROIZVODNJA VAPNA D. D. SIRAČI MÉSZMŰVEK RÉSZV.-TÁRSASÁG
egyedárusítója ajánl fával égetett elsőrendű minőségű darabos

meszet

építési és permetezési célokra. A gyar nagy termelőképességével fogva a legrovidebb h. táridőre nagyobb szállítást is gyorsan teljesít. — Kérjen ajánlatot ugyanintén saját égetésű beremendi kőből fával égetett meszre.

SIPOS SÁNDOR MÉSZTERMELŐ

Subotica, I. Sokolska ulica 26. — Telefonszám 858.

HÖLGYEK FIGYELMÉBE!

KALAP

bevásárlási forrás
HIRN RÓZSI-nál
Skotin Vintora ulica 6.,
Póposta mellett,
Állandó raktáron bécsi és párisi modellek.
Tanulóleányok és kézilányok felvételnek.

KANADABA
és minden más tengerentúli államokba s jat költségükön,ug szintén Brazília az ingyenes kiszállításokra pontos felvilágosításokat ad — „BIRO AMERIKA“ Novisad Kralja Petra ulica-11.

MARONI
garantált egészséges válogatott ki ója 16 dinár. FÜGE elsőrendű minőség ki ója 15 din r. Különféle de-lyiümöles. N gyban és kicsin ben.
KISS ISTVÁN
Barátok templomával szemben. 1015

Nagyobb tétel
meszelőnyél és seprűnyél
nagyban és kicsin ben olcsón eladó.
Kristian Schmidt
asztalos mester
Novi Vrbas

Dr. SZEGŐ K. SZANATÓRIUMA
felnőttek és gyermekek számára
ABBAZIA (Italia)

Hízó, edző, diétikus karák. Szívbeteg, érelmeszesedés anyagcsere, női- és ideggyógyítására elsőrangú gyógyintézet.
7 éven felüli gyermekek kíséré nélkül is felvételtnek.

DUNAI HOMOKOT
SZALLITUNK VAGONSZÁMRA
OLCSÓ ÁRON
ADAM és BEILER, BOGOJEVO
HOMOKSZALLITÓK

KORZO MOZI

Csütörtök — vasárnap
Jackie Coogan
felléptével

Cirkus Days

Egy jó kisfilm története 5 felvonásban.

KORZÓ szenzációja Trója pusztulása

Ragyogó fényben, minden varázsával lép elénk az istennők kegyence Parizs királyfi, ki Szép Helenát, Menelaos király hitvesét elrabolta.

Dr. JACK (HAROLD LLOYD)

az orvosság nélküli természetes gyógymód világszerte orvostudóra

Rendel: február 25., 27., 28. és március 1-én az 5. felvonásos vigjátékszáger ideje alatt

Csütörtökön, pénteken és szombaton 4, 6 és 8 órákor

Vasárnap 1/2 3, 4, 6 és 8 órákor

a LIFKA MOZIBAN

Rp.

Sapanként 2 órai nevelés;

az aratómunka szándékát hűlt magyarása;

percenként könnyekig való kacaj!

Dr. Jack

Éddig több mint 100.000 készítő év a világ minden részéből
Biztos eredmény! Világsiker!

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkérdezőkhez válaszbélyeg mellékelendő.

Kisasszonyt keresek két gyermek mellé. Lehetőleg horvát, német és magyar nyelvismérettel. Ajánlatokat a kiadóba kérek. Megbízható jellegre. 1654

MODERN GÉPHIMZÉS (DÁMBULIROZÁS)

gépész, mindentel kézimunkák, női tehermentés, p-esszózás, gyárirozás, gémbelválasztás, seymestés stb.

AIDA

kézmunkafüzetben Csirkepiac, kisköz. — Munkások és tanulóknak is felvételek

Papucsossegéd felvétetik Szabó Károly papucsosnál B-Topolán. — Csakis főmunkás jelentkezzen. 1648

ELADÓ

1 drb. 8 HP Umrath eredeti magánjáró

1 drb. 8-as Hoffherr cséplő

1 drb. 8-as M.A. cséplő

1 drb. Umrath elevátor

1 drb. 40 HP Puch motoreika

1 drb. 7 HP fekvő nyersolajmotor.

BRAĆA MÁLY
Mariolana (Bánát) 1310

Vaskereskedőség, hadmentes, beszél szerbiul, magyarul és németül, állást keres. Cím a noviszadi fiókiadóban. 1661

UJ! UJ! Bőrkereskedők figyelmébe! Bőrlerakat!

Tvorica preradjivanja koža Draguljoh Milojković i drugovi
Subotica, Zmaj Jovina ul. 1 szám.

Rézművesmunkát keres önálló fizikával, gőzkazán, gőzcső - keményforrasztás, egyszerűs mind minden szakmunkát végez. Cím a kiadóban. 1664

Kinderfräulein, ältere Französin oder mit periekt französisch wird gesucht zu 3 Kindern. Offerte bitte sub »Grundbesitzere« an die Administration. 1575

VÉTEL-ELADÁS

Fogászoknak! Eladó keveset használt polirozógép 800, koronahúzógép (20 hüvelyes) 650, komplett gazolnapparátus 700 dinárért. Cím: Fortuna trafik Sombor. 1669

Eladó B-Topolán, a beltéren, 50 év óta fennálló, főforgalmu vendéglő becsalóval, házzal együtt, más vállalkozás miatt, kedvező fizetési feltételek mellett. Bővebbet ugyanott tulajdonosnál. Patócs Bóni. 1625

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez és galvanizál:

KRAUSZ
VELIKI-BECSKEREK,
a törvénytéki palota mellett.
TELEFON 329 700

Haláleset miatt cimbalnok, hegedűk kottakönyvek olcsón eladó. Kudlik Adám hangszerkészítőnél. 1560

Birtokeladás. 3-4 kisebb birtok, közvetlen a város közelében, gazdasági épületekkel eladó. Palicsón a főúton szép villa nagytelekkel szintén eladó. Felvilágosítás: Sokolska 14. 1592

Börgarnitúrák állandó raktára

HIRSCH LÁSZLÓ kárpitosnál Subotica, Paja Dobanovacka 5 ahol mindennemű új és régi munkák legolcsóbban eszterizhetők. 1684

Négyszögletes ház és egyemeletes ház nagy telekkel. Beograd központjában, évi hozadék cca 450.000 dinár, az egész harmadik emelet a vevő rendelkezésére áll, teljes komfort, 800 négyzetméter telekkel, garageok, téglából épített raktárok, műhelyek stb., mérsékelt áron és kedvező feltételek mellett eladó. Intermissor Zagreb, Samostanska 9, Broj B. 75. 1531

Értékes világbélyeggyűjtemény, 2 nagy Svanneberger-féle albumban, cirka 6000 darab, háromnegyedrészben európai, kifogástalan állapotban, olcsón és sürgősen eladó. Megtekinthető délutánoként 2-5 óráig. Cím a kiadóban. 1575

Cukorkák gyártására szolgáló iparüzem más vállalat miatt eladó. Cím a kiadóban. 1547

Kereskedelmi ház nagy utcai helyiséggel, 3 kirkattal, külön kánnal, bevezetett vas- és fűszerkereskedéssel, elfoglalható ötszobás kényelmes lakással, az üzleten kívül nagy raktárral, külön nagy mézraktárral, 5 új udvari épülettel, 2 nagy udvarral és kerttel, körülbelül 2 hold terület, Zagrebban, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Intermissor, Zagreb, Samostanska 9, Broj V. 8. 1532

Előrendő fehér darabos **MESZET** beocini portland **CEMENTET** legjobb minőségű **reforta faszenet** vagonfűtélben és kicsinyben ajánl **Révai Adolf** Subotica, Terezijska ul. 1. Telefon 531. 227

KISS Z. LOGINTÉZETE mindentel értéktergelyre kölesent ad. Zalogból visszaszamaradi cirka 500 méter sötétszürke áram gyújtóval, szállításra; v. férfi, női raglán és télikabátok való. Ékszerek, ruhák, kabátok, fehérneműk és minden más tárgyak állandóan olcsón eladnak, Subotica I. Eör. Bogovičeva (Kinijski) ul. 12. 5607

Író- és számológépek mélyen leszállított árak mellett kaphatók **Paul Keresztély** cégnél Novisad, Vilsontér 7

Biztos megélhetés. Egy főforgalmu étkezde, más vállalat miatt eladó. Cím a kiadóban. 1448

Eladó 14-16 HP Benz szivóvázmotor, egy 6 HP gazdasági magánjáró kázan és egy 46" utonnan felépített cséplő teljes felszereléssel. — Katona gépműhely Stara-Kanjiža. 1406

A LEGOLCSÓBBAN vásárolhat. **Jaggyűrűket, ridiküllöket, órákat s mindentel arany ékszereket.** **ÁDÁM** ékszerésznél Rudičeva ulica 6. 1665

Gumi, gabardin és koverkot essőköppenyek, vihar-gallérok hölgyeknek és uraknak 400 dinártól feljebb. Bámulatos olcsón kaphatók úr- és férifürthák Uiser Izsónál Barátok temploma során. 1665

15 év óta fennálló gabonaujlet elköltözés miatt eladó és azonnal átvehető. Leveleket »Jó üzlet« jellegre a kiadóba kér. 1288

ÉKSZEREK

inga- és zsebórák, írőkészletek, ridiküllök, cigarettafürcák ezüstből és alpakából — Nagy választék, olcsó árak. **SOK** ékszerésznél, Rudičeva ul.

Sarokház 600 m²-l területű, 4 szoba, konyha, éléskamra és egyéb mellékhelyiségekkel, jól berendezett fűszer-, rőtös- és vaskereskedéssel, üzemben levő tejesarnokkal, teljes felszereléssel, minden üzemhez alkalmas 12 m. hosszú beton pincével azonnal eladó. Stevan Hölper, Pačir. 1655

8 HP Máv magánjáró 8 éves, golyócsapágyas cséplővel és 8 HP Máv magánjáró 12 éves gyűrűs cséplővel eladó. Békli Károly Santa. 1667

STENICIN

a legjobban bevált fereg és **POLOSKAIRTO** Kezelése egyszerű, nem piszkít. — Kapható **Drogerija Landauer** Subotica. 599

Benzinmotorok 4 HP és 12 HP stabil, 4 HP és 6 HP vaskocira szerelt olcsón eladók Utraich Testvérek vaskereskedésében Subotica. 1668

Kraljevregi állomástól 15 peronyire 15 magyar hold föld szállással, 7 1/2 szőlő, 7 1/2 szántóföld, eladó. Cím a kiadóban. 1673

Cukor Franck kavé Szilva Viszonteladóknek árendemény! 1639

SUGÁR MANO

KÜLÖNFÉLE Mohácsi András 31 éves géplakatos elűnt. Aki valamit tud róla, értesítsa apját, Mohácsi Andrást, Mitrovica, Posavska 46. 1649

Butorozott szoba beltéren azonnalra kiadó. Cara Lazara 4. 1632

Bikköny Muharmag Kölesmag Répamag Heremag garantált csiraképes **Sugárnál** Rudičeva ulica

Gummibélyegzőt bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala is elfogad.

Soványító és hizlaló kurák Radió kezeléssel garanciá mellett, havonként 3 kg. fogyás avagy 3 kg. hizás. Külön női és férfi kabin. Csak Mittler kozmetika.

FOGLALKOZÁS

Köfaragót, ki vérsni is tud, állandó alkalmazásra keresek. Bernhard Reiner Bela-Crkva. 1632

Hezresztő, ki preciz munkán dolgozott, állandó munkára azonnal felvétetik. Repülőgépgyár Beograd, Vladetina ulica 13. 1639

Boltiszolva március 1-ére felvétetik. Breuer és Lövy bornagykereskedésében. 1617

Szifyártók akik hadfelszerelési munkát vállalnak **Plamman Péternél** Novisad Temerini ut 28. 1692

Fényképességéd, jó retuscher, állandó állást kap Hecsko fényképész Vel-Kikinda. 1598

Jobb házból való kifutófiút felvesz »Mechanika« Wilsonova ul. 16. 1577

Kyffhäuser-Technikum Frankenhansen (DEUTSCHLAND) Ingenieur- und Werkmeister-Abteilung für allgemeinen und landwirtschaftlichen Maschinenbau, Elektrotechnik, Flugtechnik und Eisenhochbau.

Starakanijžara (Ókanizsa) román kath. kántorsegédet keresek. Levélbeli ajánlatok javadalmazásra vonatkozólag Kek Béla kántorhoz magyarul küldendők. 1586

Viaszázott fűtőt keres azonnali belépésre Marvit gőzmalom ut. Subotica. 1646

Mérlegképes könyvelő a délutáni órákra mellékfoglalkozást vagy 1-2 órai irodai munkát, könyvelést vállal azonnali belépéssel. Cím a kiadóban. 1574

Főmőlnár, középkorú, évekig nagy tapasztalások főmőlnárja, jelenleg Jugoszlávia egyik legnagyobb malmában van alkalmazva, állást keres. — Szíves meghívást kér »Ambiciós« jellegre. 1541

DIÓ

és aszalt körte kisebb és nagyobb tételben kapható

Baumgarten Jozsefnél Bogojovo (Bačka)

40-50 körüli zsidónő tanvai háztartás vezetésére felvétetik. Közlebbi cím megtudható Herczog László fakeskedőnél 1634

KONTINENTAL

Biztosító és Viszontbiztosító Intézet

Vállal mindennemű **biztosítást** Helyi és utazó üzletszerzők Lácska-Bánát részére jó feltételek mellett keres emelt

Ajánlatok: Beograd 156. postafiók címzendők.

Két kis gyermek mellédadát, esetleg Fräuleint keresek. VI. Vukovićeva ulica 26. 1672

Gyárunk áthelyezése előtt a raktáron levő ebédlő-, háló-, uriszoba berendezéseket

minden elfogadható áron kiárusítjuk.

Saját érdekében győződjék meg butoraink elismert jó minőségéről valamint feltűnő olcsó árainkról

CZIGLER, KAICS és TÁRSA BUTORGYÁRA SUBOTICÁN a Barátok temploma mellett 316

